

Qanunu pozan hakim cəzalandırıldı - səlahiyyətlərinə xitam verildi

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 18 aprel 2019-cu il Cümə axşamı № 82 (7252) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Prezident DTX-yə yeni səlahiyyətlər verdi - fərman...

Qanunsuz beynəlxalq telekommunikasiya xidmətlərinin təşkili ilə bağlı cinayət işləri üzrə ibtidai istintaqçı Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti aparacaq

yazısı səh.2-də

Moskva danışıqlarında hansı məxfi razılıq və ya təklif ola bilər - iddia

yazısı səh.5-də

Rusiya iki nəhənglə savaş meydanına sürüklənir

yazısı səh.12-də

"S-400 Azərbaycana gətirilə bilər" iddiası

yazısı səh.13-də

Hüseyn Abdullayevin həbsinin 1 ili- baş verənlərin təfərrüatı...

yazısı səh.4-də

Partiya sədrləri müxalifət-iqtidar dialoqundan danışdılar

yazısı səh.10-də

Türkiyə demokratiyası qalib gəldi: İstanbul İmamoğluna qaldı

yazısı səh.13-də

TANAP Avropaya qazın nəqlinə hazırlaşır

yazısı səh.9-də

Avropa Birliyi ilə bağlanacaq sazişə müxalifətdən reaksiyalar

yazısı səh.10-də

Bakıda küçə ticarətinə icazə verilsinmi?

yazısı səh.15-də

Müsavat Partiyasının adı keçən daha bir saxta mühacir qalmağalı

yazısı səh.12-də

Ev dustaqları və onların həyatı-nəyi edə bilər, nəyi yox...

yazısı səh.14-də

PAŞINYAN İKİ OD ARASINDA: KOMANDASI "ÇAT" VERMƏYƏ BAŞLADI

Xalqın çiyində hakimiyyətə gələn erməni baş nazir arxasını polisə söykəyir; inqilab onun başını "yeyəcək"; erməni politoloq: "Eyforiya zamanı keçib..."

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.8-də

General Yaşar Aydəmirovdan ilginç açıqlama

"Düşmən ölkənin təxribata əl atması bizə böyük şans yaradar; Azərbaycan Naxçıvana gedən dəmir yolu xəttini öz balansına qaytarmaq üçün hərəkətə keçə bilər"

yazısı səh.5-də

Əli İsanova... zəng çatmır; o müxalifətçiləri umsuq etdi

yazısı səh.4-də

Aydın Quliyev:
"Əgər Qarabağa redaktorların getməsi dövlət tərəfindən münasib bilinərsə, belə səfərdə iştirak etməyə hazırım"

yazısı səh.3-də

Anar:
"Mənim heykəlimi qoysalar, 50 adam gələcək ki, onun niyə, bizim heykəlimizi qoyun"

yazısı səh.7-də

“ASAN xidmət”in işçilərinin sayı artırıldı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin işçilərinin sayı həddi 895 ştat vahidi müəyyən edilib.

AzərTAC xəbər verir ki, bununla bağlı prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə fərman imzalayıb.

Dövlət Agentliyinin işçilərinin sayı indiyədək 715 nəfər olub.

İran səfirliyi “Yeni Müsavat”da dərc olunan məqaləyə etiraz etdi

İran İslam Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyi “Yeni Müsavat”da dərc olunan bir məqalə ilə bağlı öz etirazını bildirib. Bununla bağlı səfirlikdən musavat.com-a göndərilən rəsmi açıqlamada deyilir:

““Yeni Musavat” qəzetinin 12.04.2019 tarixli sayında dərc etdiyi “Səpəh-in Azərbaycana qarşı cəhdləri olub” başlıqlı yazı təəssüf doğurur.

Azərbaycan Respublikası xalqının diqqətinə çatdırırıq ki, İran İslam İnqilabının Keşikçiləri Korpusu İran İslam Respublikasında mövcud olan qanuni, siyasi və hərbi bir təşkilatdır. Bu korpus 1979-cu ildə İran İslam İnqilabının qələbəsindən indiyədək istər ölkə daxili, istərsə də regionda təhlükəsizliyin qorunması sahəsində böyük rola malik olmuşdur. İran xalqının müxtəlif təbəqələri də bu təşkilatı hərtərəfli şəkildə himayə edirlər.

İran İslam İnqilabının Keşikçiləri Korpusu son on illər ərzində, xüsusilə də “İşid” kimi vəhhabi, terorist və təkfirçi qruplaşması ilə qarşı-qarşıya dayanmaq hədəfi ilə Qərbi Asiya regionunda yerləşmişdir. İran İslam Respublikası və İran İslam İnqilabının Keşikçiləri Korpusunun prinsipliyatı bütünlüklə qonşu ölkələr, xüsusilə də dost və qardaş Azərbaycan Respublikası ilə hərtərəfli əməkdaşlıq etmək və qonşu ölkələrin daxili işlərinə müdaxilə etməməkdən ibarətdir. İran İslam Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında son illər ərzində yüksəliş xətti üzrə inkişaf edən münasibətlər belə bir iddianı rədd edir.

Bildiririk ki, adicəkilən qəzetdə həmin iddianın Nəzakət Məmmədova adlı bir xanım tərəfindən irəli sürülməsi yalan və əsassızdır. İran İslam İnqilabının Keşikçiləri Korpusu heç bir zaman Azərbaycan Respublikasının daxili işlərinə müdaxilə etməmiş, hər bir zaman Azərbaycan Respublikasının Dövlətçiliyi və ərazi bütövlüyünü müdafiə etmişdir.

İran İslam İnqilabının Keşikçiləri Korpusu ötən illərdə sübut etdiyi kimi, hər zaman dost və qardaş Azərbaycan Respublikasının dövləti və xalqını xarici təhlükələrdən qorumaq üçün hazırdır”.

□ Musavat.com

Abunə daha sərfəlidir - “Yeni Müsavat” abunə kampaniyasını davam etdirir

“Yeni Müsavat” qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - **48 qəpiyə** başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşıma Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa “Qaya” Mətbuat Yayımı ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

Prezident DTX-yə yeni səlahiyyətlər verdi - fərman...

Qanunsuz beynəlxalq telekommunikasiya xidmətlərinin təşkili ilə bağlı cinayət işləri üzrə ibtidai istintaqı Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti aparacaq

Telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulmaqla qanunsuz beynəlxalq telekommunikasiya xidmətlərinin təşkili ilə bağlı cinayət işləri üzrə ibtidai istintaq Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti tərəfindən aparılacaq.

Musavat.com-un məlumatına görə, bu, prezident İlham Əliyevin bu gün (aprelin 17-də) imzaladığı “Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” qanununun tətbiqi haqqında” fərmanda əksini tapıb.

Qeyd edək ki, Cinayət Məcəlləsinə edilən dəyişiklik telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulmaqla qanunsuz beynəlxalq telekommunikasiya xidmətlərinin təşkili ilə bağlıdır. Cinayət Məcəlləsinə bununla bağlı əlavə edilən 233-4-cü maddəsinə əsasən, telekommunikasiya operatorunun və ya provayderinin telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulmaqla qanunsuz beynəlxalq telekommunikasiya xidmətlərinin təşkil edilməsi əhəmiyyətli zərər vurulmasına səbəb olduqda cina-

yət nəticəsində vurulmuş ziyanın iki mislinədək miqdarda cərimə və ya iki ilədək müddətə islah işləri və ya iki ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrumetmə ilə cəzalandırılır.

Həmin əməllər külli miqdarda (yüz min manatdan yuxarı olan m?bl?ğ) ziyan vurmaqla, vəzifəli şəxs tərəfindən öz qulluq mövqeyindən istifadə etməklə törədildikdə üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə cinayət nəticəsində vurulmuş ziyanın üç mislinədək miqdarda cərimə və ya üç ilədən beş ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya dörd ilədən altı ilədək müddətə azadlıqdan məhrumetmə ilə cəzalandırılır.

□ Musavat.com

Nazirlər Kabinetinə yeni mətbuat katibi təyin edilib

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinə yeni rəhbər təyin edilib. ONA-nın məlumatına görə, bununla bağlı baş nazir Novruz Məmmədov müvafiq əmr imzalayıb.

Tanınmış jurnalist Ayaz Mirzəyev mətbuat xidmətinin rəhbəri təyin edilib.

Qeyd edək ki, A. Mirzəyev İqtisad Universitetinin bakalavr və magistratura pillələrini fərqlənmə diplomu ilə bitirib, uzun illər ANS telekanalında çalışıb. Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi İctimai Birliyinin sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) Müşahidə Şurasının üzvüdür.

Qeyd edək ki, bu ilin mart ayında qədr Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinə Akif Əli rəhbərlik edib. Ötən ay o, təqaüdə göndərilib.

Mediasiya xidməti sayəsində 300 ailə nikahın pozulmasından imtina edib

Ədliyyə Nazirliyində mediasiya institutunun tətbiqinə dair dəyirmi masa keçirilib. ONA-nın xəbərinə görə, nazirliyin və Mətbuat Şurasının rəhbər şəxslərinin, ədliyyə naziri yanında İctimai Komitə üzvlərinin, vətəndaş cəmiyyəti, media nümayəndələrinin, vəkil və psixoloqların iştirakı ilə keçirilən tədbirdə mübahisələrin məhkəmədən kənar həllində mediasiyanın rolu, bununla bağlı qəbul olunmuş “Mediasiya haqqında” yeni qanunun mahiyyəti və əhəmiyyəti, həyata keçirilən tədbirlər və layihələr, bu sahədə beynəlxalq təcrübədən irəli gələn məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Bildirilib ki, mediasiya institutu mülki işlər və iqtisadi, ailə, əmək və inzibati hüquq münasibətlərindən irəli gələn mübahisələrin məhkəməyə getmədən tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə həlli məqsədi daşıyır. Həmin institut hazırda bir çox inkişaf etmiş ölkələrdə geniş tətbiq olunur. Ölkəmizdə də mediasiya institutunun yaradılması gündəlikdə olub, bu məqsədlə ötən dövrdə bir sıra addımlar atılıb, o cümlədən beynəlxalq təcrübə öyrənilib və Azərbaycan üçün potensial mediasiya modelinə dair təkliflər hazırlanıb.

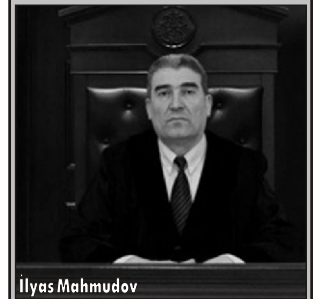
Çıxışlarda “Mediasiya haqqında” Qanundan irəli gələn məsələlərdən, bu sahədə beynəlxalq təcrübədən danışılıb.

Məlumat verilib ki, ötən dövrdə ailə institutunun inkişafına və nikah münasibətlərinin möhkəmlənməsinə dəstək verilməsi, nikahın pozulması hallarının mümkün qədər qarşısının alınması məqsədilə mediasiya xidmətinin göstərilməsinə dair vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə birgə layihələr həyata keçirilib. Bakı şəhərinin rayon və “ASAN xidmət” mərkəzlərindəki qeydiyyat şöbələrində bu xidmətlərə müraciət edənlərdən 1900-dən çox şəxs psixoloqla söhbətə cəlb olunub və onlardan 300-ə yaxın ailə nikahın pozulmasından imtina edib.

Tədbirdə mediasiyanın düzgün və səmərəli tətbiqinin həm də məhkəmələrdə iş yükünün xeyli azalmasına səbəb olacağı vurğulanıb, mövzu ətrafında faydalı diskussiyalar keçirilib, bir sıra təkliflər səsləndirilib.

Qanunu pozan hakim cəzalandırıldı - səlahiyyətlərinə xitam verildi

Prezident İlham Əliyev Sumqayıt Şəhər Məhkəməsinin hakimi İlyas Musa oğlu Mahmudovun səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

İlyas Mahmudov

ONA-nın xəbərinə görə, sərəncamda qeyd edilib ki, qanunvericiliyin tələblərini dəfərlə kobudcasına pozduğuna görə Sumqayıt Şəhər Məhkəməsinin hakimi İlyas Musa oğlu Mahmudovun səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilib.

Qeyd edək ki, 60 yaşlı İlyas Mahmudov 1993-2008-ci illərdə Ali Məhkəmədə müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. 2008-ci ildən Sumqayıt Şəhər Məhkəməsinin hakimi idi.

ADR Azərbaycanla AI arasında bağlanacaq sazişə dair dinləmələr keçirəcək

Aprin 18-də Azərbaycan Demokratiya və Rifah (ADR) Hərəkatı “Qanun” nəşriyyatının (ünvan: Tiflis prospekti, 76) konfrans zalında Azərbaycan və Avropa Birliyi arasında gözlənilən danışıqlara dair ictimai dinləmə keçirəcək. Tədbir saat 12:00-də başlayacaq və iki saat davam edəcək. İctimai dinləmədə əsas müxalifət partiyalarının sədrləri, Avro-integrasiya yönümlü QHT rəhbərləri və ekspertlər iştirak edəcəklər.

□ Cavansir ABBASLI
“Yeni Müsavat”

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Aprelin 15-də Azərbaycanın və Ermənistanın xarici işlər nazirlərinin Moskva görüşündən sonra XİN rəhbəri Elmar Məmmədov tərəfindən danışıqların faydalı olduğu ifadə edilib. Nazir açıqlamasında onu da qeyd edib ki, bu görüşdə Azərbaycan və Ermənistan jurnalistlərinin Bakıya, İrəvana və Dağlıq Qarabağa səfərlərini təşkil müzakirə olunub və müsbət qarşılıb. Məmmədov erməni və azərbaycanlı jurnalistlərin İrəvana, Bakıya, Dağlıq Qarabağa səfərlər etməsini maraqlı fikir adlandırıb.

məliyyə. Sülhyaratma prosesindən cəmiyyətin narahatlıq keçirməsinə heç bir lüzum yoxdur. Çünki Azərbaycanın çox güclü ordusu var, Azərbaycan torpaqlarını öz canı qədər sevvən Ali Baş Komandanımız var. Biz müharibə yolu ilə torpaqlarımızı qaytarmaq əzmindəyik. Ancaq dünyada bir düzən var və orada elə proseslər gedir ki, biz orada, sadəcə, Ermənistanla qarşı-qarşıya deyilik. Təəssüflər olsun ki, bu bir reallıqdır. Bizim qarşımızda daha güclü rəqiblərimiz var, düşmənimiz olan Ermənistanı dəstəkləyən daha güclü dövlətlər var. Düşünürəm ki, Azərbaycan hakimiyyəti də o güclü dövlətlərin

yasətə dəstək istiqamətində fəaliyyət göstərməyəcəklər. Və ya belə bir fikir də var ki, bu ölkədə media gizli şəkildə Paşinyanın monopoliyası altındadır. Belə olan halda qeyri-müstəqil medianın Azərbaycana edəcəyi səfərlə bağlı obyektiv təsəvvürlərə gələ bilməsi çətindir. O ölkədə azad mətbuat olmadığına görə erməni mətbuat nümayəndələrinin Azərbaycana səfərinin konkret və real nəticə verə biləcəyinə inamım azdır. Ancaq Azərbaycan mediasının Ermənistan səfərindən mən çox şeylər gözləyirəm. Ən azından bizim medianızın bir daha geniş imkanı olacaq ki, Ermənistandakı bugünkü və

şünürdüm ki, jurnalistlərin Qarabağa getməsi vacibdir, bu səfərlərdən sonra yazılacaq yazılar insanlarımızı Qarabağı unutmamağa qoymayacaq. İndi mən hiss etmirəm ki, elə bir mühit yetişib və Ermənistan səmimi olaraq barışıqın yaranması, torpaqların qaytarılması istiqamətində hansısa addımın atılması mövqeyindədir. Ona görə də hələ ki bu mövzunu müzakirə etmək yersizdir. Əgər doğrudan da Ermənistan səmimi şəkildə barışıqə meylini ortaya qoyacaqsa, o zaman, əlbəttə, gediş-gəliş ola bilər. İlk olaraq jurnalistlərin səfərləri baş tuta bilər, mən özüm də gedə bilərəm. Ancaq hələ ki onun

Axına qarşı

Elçin MİRZƏBƏYLİ

Müəllimlər - günahkardır!
Məktəb - günahkardır!
Təhsil Nazirliyi - günahkardır!

Təhqiqat, istintaq başa çatmadan, məhkəmə qərarı olmadan hökm kəsildi, günahkarlar sosial şəbəkələrin müstəntiq, prokuror və hakimlərinin ortaq qərarına uyğun olaraq qarğış və təhqir cəzasına məhkum edildilər...

İmkani və istəyi olanlar qəzəb və aqressiyalarını virtual məkanın divarlarına püskürüb rahatladılar... Beləcə, daha bir "buraxılma" mərhələsini adladıq. Xeyri olsun!

Bu yazıda hər kəsə bəlli olan intihar hadisəsinə, çoxsaylı virtual səhnələşdirmələrin personajlarının kimliyinə xüsusi diqqət ayırmayacağam. Məni narahat edən günahkar, yaxud suçlu elan edilən şəxslərin kimliyindən daha çox məktəbin və təhsilin kütləvi şəkildə "linç" edilməsidir. Təhsil müəssisələrində və təhsil sistemində problemlər kifayət qədərdir. Bu sahədə olan çatışmazlığın aradan qaldırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin, atılan addımların sayı da, düşünürəm ki, problemlərdən az deyil... Mən təhsil islahatları ilə bağlı "bay tərəfi" deyilməsinin tərəfdarı deyiləm. Digər tərəfdən, təhsil islahatları sonu olmayan bir prosesdir və bu baxımdan bu sahədəki dəyişikliklər, yeniliklər mövsümi xarakter daşıyır, daimidir. Problemlər də həmçinin... Mən "problemlərlə yanaşı yaşamağa alışmaq" lazımdır fikrini tam olaraq qəbul etmirəm. Bu həddən artıq loyal yanaşmadır, insanın, cəmiyyətin müqavimət gücünü aşacağı salır, onu laqeyd, məsuliyyətsiz bir fərdə, kütləyə çevirir. Problem varsa, onunla yanaşı yaşamaq yox, həlli yollarını tapmaq lazımdır. Bu yol isə təhqirdən, aqressiyadan, qarğışdan deyil, soyuqqanlı təhlildən, işlək mexanizmləri olan təşəbbüslərdən keçir.

Təhsil cəmiyyətin aynasıdır və hər kəs bu aynanın qarşısında dayanıb ilk növbədə ÖZÜNÜ görməlidir. Məgər valideyn, qardaş, bacı, əmi, dayı, bibi, xala... olaraq heç bir günahımız yoxdu? Bəlkə yenidən dünyaya göz açmış uşaqlarımıza, yaxud qonşunun, qohumun, yadın övladlarına qatı açılmayan sözlər öyrədib bundan xüsusi həzz alan, xoşbəxt olan biz deyilik?

Bəlkə uşaqlarımıza başqalarına nümayiş etdirmək üçün qiyməti az qala bir neçə aylıq maaşımıza bərabər olan ağıllı telefonlar alıb onları bu cihazlarla baş-başa buraxaraq rahatlıq tapanlar necə, başqa ölkədən gəlirlər?

Bəlkə övladlarımıza gerçək təhsil, bilik, bacarıq, peşə, ixtisas əvəzinə diplom sevdası aşılayanlar necə, ölkəmizə başqa planetdən gəlirlər?

Bu "bəlkə"lərin sayını sonsuza qədər uzada bilərəm, amma vaxta heyfim gəlir, itirmək istəmirəm...

Bu gün ölkənin təhsil sistemində mövcud olan problemlərin böyük əksəriyyəti bizim təkəkkürümüzə, dünyagörüşümüzdən, mentalitetimizdən, qondarma, saxta, feodal əxlaqının tör-töküntüsü olan "dəyər"lərimizdən qaynaqlanır. Aynaya tüpürmək, onu sındırmaq, boyamaq... heç nəyi dəyişməyəcək. Problem varsa, onu hədəfə almaq və həlli yollarını göstərmək lazımdır. Təhsili, məktəbi, universiteti "linç" etmək lazım deyil. Çünki təhsilin, məktəbin alternativini ən yaxşı halda "meyxana" və "çayxana" təkəkkürü, həyat tərzidir.

P.S. Mən aqressiyaya qarşı aqressiyanın, qəzəbə qarşı qəzəbin, nifrətə qarşı nifrətin əleyhinəyəm. Çünki bu qədər pisliliklərin qarşı-qarşıya dayandığı cəmiyyət günlərin birində onillər boyu bərpa oluna bilməyəcək, olduqca dərin və ağırlı şəkildə çat verə bilər.

Dünyada nifrət üzərində köklənmiş dünyagörüşündən dəhşətli silah yoxdur!

Açın nəfəslikləri!

Havanı dəyişmək lazımdır.

jurnalistlərin qarşılıqlı səfərlərini təşkil olunması müsbət nəticə verə bilər. 25 ildən çoxdur ki, bu problem var və cəmiyyətin artıq bu sahədə yetərli bilgi alması artıq jurnalistlərin səfərinə ehtiyac var. Bu baxımdan hesab edirik ki, media burada zəruri olan bilgiləri verə bilər. Məsələnin başqa bir konteksti odur ki, bu, rəsmi şəkildə olmasa, Ermənistan tərəfi müxtəlif variantlardan istifadə edib belə halları tətbiq edir. Onlar özfealiyyət çərçivəsində jurnalist adı ilə əslində jurnalist olmayan və Azərbaycana müsbət kontekstdən yanaşmayan insanların səfərlərini təşkil edirlər. Azərbaycan cəmiyyətini çaşdı-

ran, reallıqdan uzaq olan informasiyaları verirlər. Əgər nəzariyyə olunan formada, dövlət qurumlarının kuratorluğu ilə bu səfərlər təşkil edilsə, faydalı ola bilər, özfealiyyət çərçivəsindən çıxması olar. Məsələnin başqa bir tərəfi də odur ki, Azərbaycan mediası da kifayət qədər inkişaf edir, peşəkarlaşır. Həm dil bilgisi baxımından, həm də peşə standartlarını bilmək baxımından, eləcə də vətəne, dövlətə bağlılıq baxımından bizim kifayət qədər yetişmiş jurnalistlərimiz var. Əgər həmin jurnalistlər bu prosesə cəlb olunarlarsa, fayda verməli olar".

□ Nərgiz LİFTİYEVA,
"Yeni Müsavat"

Media rəhbərlərindən İrəvana və Dağlıq Qarabağa səfər çağırışına reaksiyalar

Qeyd edək ki, Qarabağdan olan bir sıra jurnalistlər buna qarşı çıxıblar.

Bəs görəsən, Azərbaycan mediasının tanınan digər isimləri, media menecerləri bu təklifə necə münasibət göstərirlər? Onlar İrəvana və Dağlıq Qarabağa getməyə, erməni həmkarları ilə görüşə hazırdırlarmı?

"Yeni Müsavat"ın sualını cavablandıran "Teleqraf" Media Qrupunun rəhbəri Aynur Camalqızı qeyd etdi ki, işğal olunan torpaqlarımızın qaytarılması yolunda atılan bütün addımlar vacibdir və əhəmiyyətli: "Biz uzun illərdir ki, bir dövlət olaraq sülh danışıqları prosesində iştirak edirik. Dövlət başçısı səviyyəsində, xarici işlər nazirləri səviyyəsində, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrələrinin iştirakı və təşkilatçılığı ilə onsuz da düşmənlə ölkə rəsmiləri ilə görüşlər, danışıqlar davamlı şəkildə aparılır. Ona görə də bizim jurnalistlər və media mənsubları olaraq bu prosesdə iştirakımız önəmlidir. Başa düşürəm ki, bu məsələ birmənalı qarşılanmaya bilər. Adətən tədbirlərin həyata keçirilməsindən öncə cəmiyyətdə bir narahatlıq və müzakirələr baş qaldırır. Bir jurnalist və media meneceri olaraq mən özüm də bu səfərlərdə iştirak edərdim. Mənim təmsil etdiyim media orqanlarında çalışan jurnalistlərin həmin səfərlərdə iştirakçı olmasına kifayət qədər normal baxardım. Bu çox lazımlı bir işdir. Adətən Rusiya telekanallarında erməni və azərbaycanlı jurnalistlər, alimlər arasında debatlar və müzakirələr təşkil olunur. Bu cür görüşlərdən, müzakirələrdən rahat olmaq lazım deyil. Bütün debatlarda, müzakirələrdə Azərbaycan tərəfi həmişə güclü, haqlı mövqeyi ilə seçilir. Erməniləri hər mənada susdura bilərlər. Bu onunla bağlıdır ki, biz haqlı və işğala məruz qalmış tərəfə. Biz heç kimin torpağını işğal etməmişik. Haqlı olduğumuz üçün biz bu müzakirələrdə sona kimi iştirak et-

Aynur Camalqızı: "Əminəm ki, bu proseslər son nəticədə Qarabağın azadlığı ilə nəticələncək"

Aydın Quliyev: "Əgər ora baş redaktorların getməsi dövlət tərəfindən münasib bilinərsə, belə səfərdə iştirak etməyə hazırım"

Rəşad Məcid: "Mən hiss etmirəm ki, elə bir mühit yetişib"

mövqelərinin Azərbaycanın xeyrinə dəyişməsi yönündə uğurlu iş aparır. Mən əminəm ki, bu proseslər son nəticədə Qarabağın azadlığı ilə nəticələncək. Buna heç kimin şübhəsi olmasın".

"Bakı Xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev bildirdi ki, bu, dövlət siyasəti çərçivəsində əldə olunmuş razılaşma olduğuna görə oraya jurnalistlərin səfərinin təşkil ilə bağlı bütün məsələlərin məhz dövlət səviyyəsində razılaşdırılmasının tərəfdarıdır: "Əgər ora baş redaktorların getməsi dövlət tərəfindən münasib bilinərsə, mən şəxsən belə səfərdə iştirak etməyə hazırım. Ancaq istər Azərbaycan oraya, istərsə də oradan Azərbaycana jurnalist səfərlərinin təşkil ilə bağlı müəyyən mülahizələr, nüanslar var. Əgər nəzərə alsaq ki, Ermənistan bu gün medianın ümumi statusu ilə bağlı ziddiyyətli fikirlər var. Bəzi fikirlərə görə, Ermənistan mediası hakimiyyətin yox, ötən ilin aprel ayında hakimiyyətdən devrilmiş Serj Saksyanın monopoliyasındadır. Əgər belədirsə, Ermənistan buraya media nümayəndələrinin gəlməsi heç nəyi dəyişməz. Çünki onlar hakim si-

ziyyət, xalqla hakimiyyət arasındakı münasibətlər, cəmiyyətin nə düşündüyü barədə obyektiv informasiyalar əldə edə bilək. Bizim üçün bunun əhəmiyyətli olacağına dair əsaslar var. Ancaq Ermənistan tərəfindən edilən bu səfərlərin hansı nəticə verəcəyi ilə bağlı şübhəliyəm".

"525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcid isə bu səfərin mümkünlüyünü bildirsə də, hələ ki belə bir məqamın yetişmədiyini düşünür: "2001-ci ildə də belə bir kampaniya var idi, Ermənistandan jurnalistlər gəlmişdi. O zaman aeroportda dava düşdü. Bununla da səfərlərə son qoyuldu. Eyni zamanda bir neçə təyyarə ilə bizim jurnalistlər də Ermənistanla gəlmişdi. Mən özüm də BMT-nin təyyarəsində, Arif Əliyev, rəhmətlik Mahal İsmayıloğlu və digərləri ilə 6 nəfərlik jurnalist heyəti olaraq İrəvana gəlmişdik, 2-3 gün orada gəzmışdik. O zaman ovqat belə idi ki, ümumi proses gediş, barışıq məsələləri, sazişlər müzakirə olunurdu. Düşüncə belə idi ki, jurnalist səfərlərinin də xalqların yaxınlaşmasında rolu ola bilər. O zaman mən onun tərəfdarı idim, hətta Qarabağa da getməyin tərəfdarı idim. Dü-

konturları görünür. Ermənistan tərəfdən elə bir yumşalma yoxdur ki, bunun müqabilində biz oraya səfər etsinlər. Əgər gələcəkdə ciddi şəkildə Ermənistanın səmimi barışıq arzuları, niyyəti, torpaqların geri qaytarılması fikri olacaqsa, o zaman özümün də, jurnalistlərin də bu səfərdə iştirakının əleyhinə olaram. Ancaq indiki durumda bu hələ yetişməmiş müzakirədir".

Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli də "Yeni Müsavat"ın sualına cavab olaraq qeyd etdi ki, dövlət qurumları jurnalistlərin prosesə qoşulmasının faydalı olacağını düşünürsə, bunu təşkil etmək olar: "Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsini dövlət qurumları həyata keçirirlər. Əgər onlar bu gün bu mərhələdə jurnalistlərin, media orqanlarının müdaxiləsinin fayda verəcəyini düşünürsə, bunu təşkil etmək olar. Bizim alternativ fikir demək imkanımız məhduddur. Çünki prosesi tənzimləyən onlardır. Onlar hesab edirlər ki, bu mərhələdə jurnalistlərin qatılması lazımdır. Məsələnin ikinci tərəfi isə odur ki, dövlətin nəzarəti çərçivəsində

Sabiq deputat, biznesmen, "Quska" ləqəbli Hüseyn Abdullayevin həbsinin bir ili tamam olur. Ötən ilin aprel ayında Türkiyədə həbs edilərək Azərbaycana gətirilən Hüseyn Abdullayev artıq hakim önünə çıxarılır.

ti-quraşdırma işlərini həyata keçirərək, 966 min manat məbləğində gəlir əldə etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən Cinayət Məcəlləsinin 192.2.2-ci (qanunsuz sahibkarlıq) və 213.2.2-ci maddələri ilə yenidən ittiham elan edilməsi barədə qərar çıxarılıb. Bundan başqa ayrı-ayrı

əməl etməyəcəyi halda onları məhv edəcəyi ilə hədələyərək icarə müqaviləsi şərtlərinə görə hər ay ödəməli olduğu 3 min manat icarə haqqı əvəzinə onun nümayəndələrinə 6 min manat pul ödəməsinə hədə-qorxu ilə tələb etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən o, Cinayət Məcəlləsi-

ilə ölkə sərhədini bir neçə dəfə keçərək xarici ölkələrə səfər edib.

Hakim önünə çıxarılan digər təqsirləndirilən şəxslər kimdir?

Bu cinayət işi üzrə Hüseyn Abdullayevlə birlikdə hakim önünə çıxarılan digər şəxslər

Əli İnsanova... zəng çatmır

Sabiq nazir bəzi müxalifətçiləri umsuq etdi

Sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanovun prezident fərmanı ilə həbsdən azad olunmasından bir ay keçdi. Əli İnsanov azadlığa çıxanda Milli Şuranın və bəzi digər müxalif təşkilatların onunla bağlı ciddi ümidlərinin yarandığı müşahidə edilirdi. Hətta onu öz tərəflərinə çəkmək üçün çabalar da başlanmışdı. Lakin aradan keçən bir ayda onların Əli İnsanova ümidləri reallaşmadı. Məlumat görə, əksər hallarda onun telefonu bağlı olur, zəng çatmır. Telefonu açıq olan vaxtlarda isə sabiq səhiyyə nazirinin həmin müxalifətçilərin zənglərinə cavab vermədiyi deyilir.

Siyasi ekspert Məhəmməd Əsədullazadə bu barədə "Yeni Müsavat"a şərhində bildirdi ki, Əli İnsanov həbsdə olanda Milli Şura onu fenomen sayırdı və onun timsalında iqtidara yeni cəbhə açmaq istəyirdi. İnsanov obrazında mübarizə simvolu mifi yaratmışdılar. Məqsəd İnsanovu öz tərəflərinə çəkməkdən ibarət idi. Məhz İnsanov Milli Şuranın bu siyasətindən xəbərdar idi və özünün Milli Şuraya xərclənməsinə getməyəcəkdi. Belə də oldu: "Həbsdən çıxdıqdan sonra da onun verdiyi müsahibədə dolayısı ilə bəyan etmişdi ki, müxalifət partiyalarına qoşulması gözlənilmir. Bu, o demək idi ki, o, Milli Şurada olmayacaq. Ümumiyyətlə, Əli İnsanovun aktiv siyasətə qayıdacağı şübhəli idi. Bəzi müxalif dairələrin gözləntisi puça çıxdı. Sabiq nazir bəzi müxalifətçilərin ümidlərini heçə çıxardı və bəzilərinə umsuq etdi.

Insanov yaxşı bilir ki, aktiv siyasətə qayıtmaq, qayıdacağı halda Milli Şura kimi qurumlarda olmaq onun növbəti səhvi olar. Hətta bu cür qurumlarla əməkdaşlıq etmək də onun səhvi olar".

Əli İnsanovun müxalifət partiyaları ilə yox, ayrıca olaraq siyasi fəaliyyətə üstünlük verəcəyini sübut edən daha bir məlumat dünən yayılıb. Demokrat.az saytının yaydığı xəbəre görə, Azərbaycanın sabiq səhiyyə naziri İnsanov xarici ölkələrin Azərbaycanda fəaliyyət göstərən diplomatik korpuslarında bir sıra görüşlər keçirib. Sabiq nazirin ABŞ-ın, Böyük Britaniyanın Bakıdakı səfirliklərində, Avropa Birliyinin ölkəmizdəki nümayəndəliyində həmin qurumların diplomatları ilə görüşləri olub. Görüşlər sözügedən diplomatik korpusların binasında baş tutub.

Qeyd edilib ki, Əli İnsanovun bu səpkili görüşləri davam edəcək və Azərbaycanın əsas xarici tərəfdaşları olan ölkələri əhatə edəcək.

Bundan başqa, Ə.İnsanovun fəal xarici yazışmalar həyata keçirdiyi, onun həbsindən sonra çıxışlar edərək, azadlığa çıxması üçün hakimiyyətə çağırışlar edən xarici siyasətçilərlə, beynəlxalq təşkilatlarla və dünyanın tanınmış elm xadimləri ilə təmaslar qurduğu da məlum olub.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Hüseyn Abdullayevin həbsinin 1 ili - bu günədək baş verənlərin təfərrüatı...

Musavat.com xəbər verir ki, Hüseyn Abdullayev və onunla birlikdə mühakimə edilən şəxslərin cinayət işi üzrə məhkəmə iclasında jurnalistlərin iştirakına icazə verilməməsi də, artıq proseslərin gedişatı ilə bağlı maraqlı məlumatlar, təfərrüatlar əldə etmək mümkün olub.

Əvvəlcə Hüseyn Abdullayev haqda...

Hüseyn Abdullayev deputat mandatına sahib olduğu müddətdə çoxlarının yaddaşında həmkarı Fəzail Ağamalı ilə Milli Məclisdə çıxdığı əlbəyaxa dava ilə qaldı. Elə bu qalmaqal "Quska" ilə hakimiyyətin yollarını ayırdı. Bir müddət sonra mandatını da itirən Hüseyn Abdullayev ölkəni tərk etdi. Almaniyada yaşamağa başlayan Abdullayev bəstəkar və iş adamı kimi fəaliyyətini davam etdirdi. Bundan başqa, H.Abdullayev sosial şəbəkələr vasitəsilə bəstələdiyi mahnıların yanı sıra bir zamanlar xidmət etdiyi hakimiyyətin əleyhinə çıxışları ilə, müxalifətə dəstəyi ilə də gündəmə gəlməyə başladı.

Biznesmen-bəstəkar son olaraq "İnterpol" xətti ilə beynəlxalq axtarışa verilməsi ilə diqqət mərkəzinə düşdü. Ona qarşı Cinayət Məcəlləsinin bir neçə maddəsi ilə ittihamlar irəli sürüldü. Ötən ilin aprel ayının 22-də isə Türkiyədə saxlanılan Hüseyn Abdullayev Azərbaycana təhvil verildi.

"Quska" nədə ittiham edilir?

Vergilər, Daxili İşlər nazirlikləri və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətlərinin birgə yaydığı məlumata əsasən, Vergilər Nazirliyi tərəfindən aparılmış səyyar vergi yoxlaşması nəticəsində "Araz INC" MMC-də 1 milyon 436 min manat məbləğində vəsaitin dövlət büdcəsinə ödəməməsi faktı üzrə 7 iyun 2013-cü il tarixdə Cinayət Məcəlləsinin 213.2.2-ci (vergi ödəməkdən yayınma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Məlumatla görə, 3 oktyabr 2016-cı il tarixdə H.Abdullayev və ümumilikdə 1 milyon 810 min manat məbləğində vergini dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayındırması və xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunduğu halda, belə razılıq almadan tikin-

Məhkəmədə ifadə verməkdən imtina edən sabiq deputat niyə susur?

şəxslərin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə daxil olmuş müraciətləri əsasında 14 fevral 2018-ci il tarixdə başlanmış cinayət işi üzrə Hüseyn Abdullayevin 2006-cı ildən 2018-ci ilədək olan müddət ərzində faktiki nəzarət etdiyi "Araz-İnşaat" ASC-də onun tapşırığına əsasən müəssisənin idarə olunmasını həyata keçirən Babayev Namiq İsmixan oğlu və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında cəmiyyətə məxsus obyektləri müxtəlif vaxtlarda ayrı-ayrı şirkətlərə icarəyə verərək ümumilikdə 1 milyon 374 min manat məbləğində gəlirlərin cəmiyyətin kommunal xidmət və sair xərclərinin ödənilməsinə sərf olunmasına dair digər səhmdarlara yalan məlumat verməklə 13 min 373 manat məbləğində dividendləri vahid qəsdlə ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda maddi ziyan vurmaqla dələduzluq etməsinə şübhələr müəyyən edilib.

Eləcə də H.Abdullayevin dəfələrlə N.Babayev vasitəsilə, daha sonra isə Almaniyadan istifadəsində olan telefon-dan "Autist Uşaqların Reabilitasiyasına Kömək" İctimai Birliyinin sədri Elnur Məmmədova zəng edərək onun və ailə üzvlərinin ünvanına nalayiq ifadələr işlədib tələblərinə

nin 178.2.1-ci (dələduzluq), 178.2.2-ci, 178.2.4-cü, 182.2.1-ci (hədə-qorxu ilə tələb etmə), 182.2.2-ci və 182.2.4-cü maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməklə həmin maddələrdə nəzərdə tutulmuş ittiham elan edilib.

Hüseyn Abdullayev niyə susur?

Sabiq deputat özünə qarşı elan olunmuş ittihamlarla razılaşmır. Bir müddət də həbsxanada aclıq aksiyası keçirən H.Abdullayevin məhkəmə proseslərində daha sət çıxışlar edəcəyi, həbsdə hakimiyyətin vəzifəli şəxslərini ittiham edəcəyi gözlənilirdi. Hətta məhkəmə proseslərində jurnalistlərin iştirakına icazə verilməməsinə etiraz edəcəyi də gözlənilirdi. Amma Abdullayev bu etirazı dilinə gətirmədi. Həmçinin özü də susmağı üstün tutdu. Məhkəmənin indiki mərhələsində ifadə verməkdən imtina etdi.

Sabiq deputatla birlikdə hakim önünə çıxarılan anası nədə ittiham edilir?

Hüseyn Abdullayevin anası Zeynəb Abdullayeva ölkə sərhədini qanunsuz olaraq keçməkdə günahlandırılır. Məlumatla görə, Zeynəb Abdullayeva bacısının xarici pasportu

dən üçü - Həbib İbrahimov, Pərviz Kazımov və Zaur Quliyev Dövlət Sərhəd Xidmətinin sabiq əməkdaşlarıdır. Onlar Abdullayevlərə dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçməkdə kömək etməkdə ittiham edilirlər.

Təqsirləndirilən şəxslərdən biri Namiq Babayev Hüseyn Abdullayevə məxsus "Araz-İnşaat" ASC-ni idarə edən şəxs olub. Yuxarıda Hüseyn Abdullayevə qarşı irəli sürülmüş ittihamlar ona da aiddir.

Nazim Əliyev və İntiqam Süleymanov isə Zeynəb Abdullayevanın ölkədən qanunsuz olaraq keçməsinə kömək etməkdə ittiham edilərək həbs ediləblər.

Bu günə qədər qapalı məhkəmə iclasında nələr baş verib?

Bakı Hərbi Məhkəməsinə hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçirilən məhkəmənin hazırlıq iclasında yadda qalan məqam həbsdə olan Dövlət Sərhəd Xidmətinin sabiq əməkdaşları Həbib İbrahimov, Pərviz Kazımov və Zaur Quliyevin ev dustaqlığına buraxılmaları olub.

Bundan başqa, hazırlıq iclasında Hüseyn Abdullayev də ev dustaqlığına buraxılmasını istəyib. Lakin məhkəmə bu vəsətəti təmin etməyib. Hüseyn

Abdullayev ailə üzvləri ilə görüşmədiyini, telefonla danışa bilmədiyini də dilə gətirib. Həmçinin məhkəmədə Almaniya səfirliyinin nümayəndəsinin iştirakının da təmin edilməsinə istəyib.

Növbəti prosesdə isə prokuror ittiham aktını elan edib. Təqsirləndirilən şəxslərin heç biri özünü təqsirli bilməyib.

İttihamda yazılıb ki, Z.Abdullayeva bacısının pasportu ilə bir neçə dəfə ölkədən çıxıb və bir müddət sonra geri qayıdıb. Cinayət məsuliyyətinə cəlb olunanlar arasında Z.Abdullayevanı maşınla sərhəd məntəqəsinə aparmış Nazim Əliyev də məhkəmədə ifadə verərək deyib ki, özünü təqsirli bilmir. Əlavə edib ki, taksidən fəaliyyəti göstərir və Z.Abdullayevanı da sərnəşin kimi aparıb.

Onun sözlərinə görə, Z.Abdullayevanı Balakənə aparma-

ması üçün ona digər təqsirləndirilən İntiqam Süleymanov müraciət edib: "İntiqam xahiş edib ki, dayım arvadını Balakənə aparmaq lazımdır, mən də aparmışam. Mən Zeynəb xanımın hansı məqsədlə getdiyini bilməmişəm".

Cinayət işi materialında yazılıb ki, sərhədçilər rüşvət müqabilində Z.Abdullayevanın başqasının pasportu ilə ölkəni tərk etməsinə şərait yaratmaq, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ediblər.

Hüseyn Abdullayevin anası da ittihamı qəbul etməyib. Deyib ki, bacısının xarici pasportu ilə ölkəni tərk etməyib. Onun sözlərinə görə, sadəcə olaraq, saxlanılan zaman bacısının xarici pasportu da onun çantasında olub.

Məhkəmə prosesi davam edir.

□ **İlkin MURADOV,**
Musavat.com

Aprelin 15-də Rusiyanın təşəbbüsü, həmsədrlərin və ATƏT sədrinin şəxsi nümayəndəsinin iştirakı ilə Moskvada keçirilən Qarabağ danışıqlarında bir sıra anlaşmalar əldə olunduğu rəsmən bəyan edildi.

Bununla bağlı həmsədrlərin bəyanatında detallı məlumat verilməyə də, Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun mətbuata açıqlamasında bir sıra məqamlara aydınlıq gətirdi, razılaşmalardan bəhs etdi. Diqqətçəkən budur ki, Azərbaycan XİN-in başçısı ermənistanlı həmkarı ilə keçirdiyi bu dəfəki görüşü müsbət qiymətləndirib, danışıqların faydalı və substantiv keçdiyini bildirib. E.Məmmədov vurğulayıb ki, görüşdə bəzi təkliflər səsəndirilib: "İndidən bu təklifləri açıqlamaq istəmirəm. Bu, həm Rusiya, həm digər həmsədrlər, həm də Azərbaycan və Ermənistan tərəfinin təklifləridir. Biz bu istiqamətdə işimizi davam etdirəcəyik".

Aprelin 17-də isə Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov bəyan edib ki, Moskvada Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri Elmar Məmmədov və Zöhrab Mnatsakanyan arasında əldə edilən razılaşmalar faydalıdır. Maraqlıdır ki, Lavrov da təfərrüatlara varmaq istəmə-

Lavrovun "məxfi" dediyi Moskva danışıqları

Bu danışıqlarda hansı məxfi razılıq və ya təklif ola bilər?

diyini, təfərrüatların məxfi olduğunu deyib: "Moskvada bazar ertəsi keçirilən görüşün yekunlarına görə humanitar tədbirlərlə bağlı görüşün yekun birgə bəyanatında müfəssəl şəkildə qeyd olunub. Bu tədbirlərin məğzi vəziyyəti

xüsusilə də əkinçilik işləri dövründə sabitləşdirmək üçün tərəflərin əlavə səylər göstərmək zərurətinə razılıq vermək, həbs yerlərində saxlanılanların yaxınları üçün onlarla görüşməyə gəlmələrinə rəvac vermək, habelə insan-

lar arasında, xüsusilə də media nümayəndələri arasında təmaslara dəstək verməkdir".

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin bu danışıqlar çərçivəsində həllinə dair 2016-cı ildə verilən təkliflərə toxunan S.Lavrov xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun görüşün yekunlarına dair müsahibələrindən birində həmin təkliflərin müzakirə olunduğunu təsdiqlədiyini bildirib: "Həmin təkliflərin məğzinə gəlcə, həmsədr ölkələr Rusiya, Fransa, ABŞ rəhbərlərinin bir çox açıqlamasında təsbit olunmuş yanaşmalara uyğun gələn bu təkliflər tərəflər arasında ərazi bütövlüyü, xalqların müqəddəratının təyini, müdaxilələrə və güc tətbiqinə yol verməmək prinsiplərinə

əsaslanan razılaşmalar əldə olunmasını ehtiva edir".

Rusiyalı nazir dövlət başçılarının silsilə bəyanatlarını, habelə ATƏT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının son iclasında qəbul olunmuş bəyanatları misal gətirib: "Orada işlərin bütün təməl istiqamətləri göstərilir. Təfərrüatlar isə təbii ki, məxfidir".

Bəs Elmar Məmmədovun və Sergey Lavrovun hələ demək istəmədikləri, gizli saxladığı nələr ola bilər?

Politoloq Nəzakət Məmmədova "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Rusiya tərəfi son dövrlərdə Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı fəallaşır. Dağlıq Qarabağ məsələsi ətrafında bir hərəketlənmə müşahidə edilir. Rusiya Amerika və Avropa İttifaqının Dağlıq Qarabağ məsələsinə diqqətinin

artdığını, müəyyən təkliflər irəli sürdüyün görür. Rusiya nazirlərin Moskvada görüşünü təşkil etməklə hansısa razılaşmalar əldə edildiyini bəyan etməklə münaqişənin tənzimlənməsi məsələsində söz sahibi olduğunu bir daha nümayiş etdirir: "Yəqin ki, Rusiya elə bir təklif edir ki, bu, həm Azərbaycan, həm də Ermənistan tərəfindən qəbul ediləcək məsələ olsun. Ehtimal etmək olar ki, mərhələli həll planı əsasında ilkin olaraq 5 rayonun azad edilməsi məsələsi müzakirə edilib, Rusiya bu təklifi ola bilsin, yenidən gündəmə gətirib. İstisna deyil ki, Azərbaycan və Ermənistan rəhbərliyinin son mövqeyi ifadə olunmadığından məsələnin hələ məxfi olduğunu bəyan edirlər. Münaqişə artıq böyük güclərin diqqət mərkəzindədir. Rusiya da bunun fərqindədir. Ola bilsin ki, Moskvada görüşündə müəyyən irəliləyişlər olub. Ola bilsin Moskvada Avropa İttifaqının hansısa təkliflərinə alternativ variantlarını təklif kimi irəli sürüb".

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

"Düşmən ölkənin təxribata əl atması Azərbaycana böyük şans yaradır"

General Yaşar Aydəmirovdan şok açıqlama:
"Azərbaycan Naxçıvana gedən dəmir yolu xəttini öz balansına qaytarmaq üçün hərəkətə keçə bilər..."

İşğalçı Ermənistanın Azərbaycana qarşı məkrli niyyətlərinin dəfələrlə şahidi olmuşuq. Çox da uzaq keçmişə getmək lazım deyil, Şuşa işğal olunan gün Azərbaycan və Ermənistan rəhbərliyi İranın vasitəçiliyi ilə Tehranda danışıqlar aparırdılar. Bu mənada Moskvada görüşündə humanitar əlaqələrin qurulması ilə bağlı əldə olunan razılaşmadan da uzaq gedən nəticələr çıxarıb bunun sülhə aparacağını güman etmək sadələşmələr olardı. Elə Ermənistan rəhbərliyinin son zamanlar sərgilədiyi mövqeyə də təxribatların hər an baş verəcəyini deməyə imkan yaradır.

Vyana görüşü vaxtı ABŞ-da erməni diasporu ilə görüşündə Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyanın "yeni müharibə yeni ərazilərdir" açıqlamasından sonra erməni hərbi birlişmələrinin Azərbaycana qarşı təxribat hücumlarının ola biləcəyi ehtimalı güclənib. Publika.az xəbər verir ki, Tonoyanın bu açıqlaması ritorik xarakter daşısa da, işğalçı ölkənin yeni ərazilər işğal etmək niyyətləri də istisna deyil. Xüsusilə Azərbaycan torpaqlarını işğal edən Ermənistanda həmişə "Şimali Qarabağ" iddiaları olub. Bura Kür çayının cənubunda yerləşən Gürcüstan-Azərbaycan sərhədində-

ki bütün ərazilər daxildir. Bu iddialar və "yeni ərazilərin işğalı" açıqlaması fonunda David Tonoyanın aprelin 13-də Azərbaycanın Gədəbəy rayonunun Başkənd qəsəbəsinin əks tərəfinə gəlişi və müşahidələr aparması diqqət çəkir. Ermənilər Başkəndi "Arşaven" olaraq adlandırırlar. Başkənd qəsəbəsi 1920-ci illərdə sovet rəhbərliyi tərəfindən haqsız olaraq Ermənistanla verilməmişdi və 1992-ci ilə qədər Azərbaycanın Gədəbəy rayonunun içində "erməni anklavı" olaraq qalırdı. 1992-ci ilin 6-8 avqust tarixlərində milli ordumuzun keçirdiyi əməliyyat nəticəsində Başkənd ermənilərdən tē-

mizləndi və Qərb regionunda təhlükəsizlik təmin olundu. Ermənilər "Arşaven" adlandırdıqları Başkənd qəsəbəsinə "Azərbaycanın işğalı altında" olaraq təqdim etməyə çalışırlar və bildirirlər ki, "Arşaven" (Başkənd) "Şimali Artsax"ın (Şimali Qarabağ) açardır".

Bunun fonunda ABŞ-da erməni diasporu önündə "yeni müharibə yeni ərazilərdir" bəyanatı verən Tonoyanın ölkəsinə qayıdandan sonra ilk olaraq Gədəbəy sərhədinə gəlişi və iddia etdikləri Başkənd qəsəbəsinə müşahidə etməsi nə dərəcədə təsadüfdür? Proseslərin analizi Ermənistanın Azərbaycana qarşı mümkün təxribatının məhz Başkənd qəsəbəsi istiqamətində ola biləcəyini deməyə əsas verir.

Yeri gəlmişkən, erməni mediası Tonoyanın bu istiqamətdən Azərbaycan ərazilərinə qəmgin halda baxması-

na xüsusi yer ayırır və günlərdir erməni nazirin pəjmürdə fotosunu yaymaqdadırlar. Belə düşünmək olar ki, Paşinyan hökuməti xalqa "parlaq qələbə" dadırdırmaq üçün mümkündür ki, xain hərəkətə əl atsın. Lakin ekspertimiz fərqli düşünür.

Ehtiyatda olan zabit, general Yaşar Aydəmirov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, düşmən belə təxribata əl atmağa cəsarət etməz: "Birincisi, əgər onlar fikirləşirlərsə ki, biz Qazağın işğal altında olan kəndlərini, hansı ki, Dağlıq Qarabağa aid olmayan Yuxarı Əskipara, Aşağı Əskipara və digər yaşayış məntəqlərini unutmuşuq, böyük səhv edirlər. İkincisi də, onlar çox gözəl bilirlər ki, Azərbaycan tərəfi genişmiqyaslı döyüş əməliyyatlarına başlamaq üçün bəhanə axtarır. Düzdür, biz danışıqlara sadıq. Amma danışıqlar kifayət qədər uzandı. Oudur ki, mən problemin birdəfəlik həlli üçün hərbi variantını görürəm. Ona görə də Ermənistan müharibəyə başlasa, bizimçün bö-

yük şans yaratmış olar. Budefəki döyüşlərdə artıq biz xırda bölmələrdən istifadə etməyəcəyik, bir neçə hərbi birləşmələri döyüşlərə cəlb edəcəyik. Əgər aprel döyüşlərində bir neçə kiçik bölmə düşməni sarsıtsada, hərbi birləşmələrimiz bu dəfə onlara fəlakətlər yaşadacaq. Üç il əvvəl iki bölməmizin döyüşlərinin məntiqi nəticəsi olaraq onlar bütün komandanlığı, döyüş təminatı rəislərini, müdafiə nazirini də, baş qərargah rəisini də dəyişdilər. Bu dəfə də bizə, sadəcə, bəhanə lazımdır. Ona görə də düşmən risk edib bu təxribata gedən deyil, sadəcə, söz oyunundan istifadə edir".

Y.Aydəmirov Ermənistanın sərhədboyu təxribatlara əl atması ilə Rusiyani, yaxud KTMT-ni savaşa cəlb etmək cəhdlərini də mənasız saydı: "Ruslar belə bir addıma getməzlər". Bununla belə, general ayıq-sayıq olmağımızı vacib saydı. Bildirdi ki, ikinci Qarabağ savaşı başlasa, Naxçıvandanı da əhatə edəcək. Ümumqo-

şun Ordusunun bölmələri bu dəfə müşahidəçi qalmayacaq: "Naxçıvanda ordu hissələrimiz passiv oturmayaacaq". Y.Aydəmirov Günnüt əməliyyatından sonra Laçın dəhlizinə aparılan yolun da nəzarət altına alındığını və düşmənin ehtiyat qüvvələrinin məhv edilməsi üçün münbit şəraitin təmin edildiyini təsdiqlədi: "Hələ yaddan çıxartmamalıyıq ki, Naxçıvana gedən Mincivan-Mehri-Kərçivan dəmir yol hissəsi Azərbaycan dəmir yollarına aiddir. O dəmir yolu hər zaman Azərbaycanın balansında olub, bu yol bizimkdir. O dəmir yolunun reisi vaxtilə Ayrepetov fəmilialı Bakı erməni idi, amma öləndə kimi deyirdi ki, mən Azərbaycanın çorəyini yeyirəm, bu dəmir yolu xətti hamısı Azərbaycanındır. Deməli, beynəlxalq hüquqa əsasən, Azərbaycanın o dəmir yolunu açmaq üçün hərbi əməliyyatlar keçirmək hüququ var".

□ Cavid TURAN,
"Yeni Müsavat"

Elinanın faciəsi və üç gün ömrü olan hiddət

Xəlil KAZIMLI

Mərhum Elinanın rəfiqəsinə göndərilən hədə, təhqir, söyüş dolu səs yazısını dinləyəndə adam istər-istəməz fikirləşir ki, bu jarqonda danışan adam(lar) hər şeyə qadirdirlər, onlar hər şey edərlər.

Ayrıca özünü "qlamurlar"dan sayan bir qadın o qəder pis söyüşü popurri kimi necə ard-arda düzə bilir, mat qalmalı işdir. Ömrünün uzun illərini qadın həbsxanasında keçirmiş stajlı məhbuslar belə o cür zəngin jarqonla, latayırılı dilde danışmırlar.

Təhdidlərin məqsədi isə birdir: zərərçəkən tərəf sussun, intihar həddinə çatdırılmış, iki saat boyunca tibbi yardımdan kənar tutulmuş, köməksiz vəziyyətə salınmış, bir növ girov götürülmüş 14 yaşlı uşağın qanının batırılması mane olmaq istəyənlər geri çəkilsin.

Kəsəsi, kimlərinə məqsədi cinayətin ört-basdır edilməsinə nail olmaqdır.

Hiss olunur ki, cavabdeh tərəf bu məqsədə istənilən yolla çatmaq əzmindədir. Buraya tələbkar tərəfi qorxutmaq və şantaj etməkdən tutmuş, uzun illər ərzində qazanılmış əlaqələrin və vəsaitlərin "səmərəli" istifadəsi də daxildir.

Hər şey göz önündədir. Məktəb direktorunun ev dustağı edilməsi, İH başçısının müavininin quru bir ifadəsinin alınması heç də ciddi cəzalar deyil. Güman ki, bu kimi tədbirlər ictimai hiddəti müəyyən qədər söngitmək üçündür.

Bir müddətdən sonra ajiotajı tamamilə bitəcək, Elinanın intihar-qətlə unudulacaq, o zaman indiki cavabdehlərin üzərindən bütün ittihamlar götürüləcək və onlar öz fəaliyyətlərinə qaldıqları yerdən davam edəcəklər.

İctimai hiddət isə həzin-həzin söngiməkdədir. Bir həftə öncə sosial şəbəkələr, saytlar, telekanallar Elinanın intiharı barədə xəbərlərlə dağılırdı. Hər kəs öz mövqeyini açıqlayır, hiddətini bildirir, səbəblərə cəza tələb edirdi. Bu gün gündəm dəyişib, başqa məsələlər müzakirə olunur.

İctimai-siyasi gündəmin fitrətində var, istənilən mövzunun ömrü uzağı üç gündür. Sonra başqa mövzular çıxır və artıq bütün şəhdi-şirəsi getmiş mövzu arxa plana keçir. Ona görə də bəzən gündəmdəki mövzu ətrafında gedən müzakirələrin hərəkətindən həyəcanlanmağa, "gündəmdəyişmə" qayğısı çəkməyə lüzum yoxdur. Onsuz da, özü dəyişir.

Budur, indi əksinədir, mövzunu gündəmdə saxlamaq, ictimaiyyətin diqqətini bu mövzuya yönəltmək çətindir. Yəni bir çoxları kamera qarşısında gecə paltarında erotik rəqs edən müğənni qadının "biabırçılığı"ndan, bəziləri başqa bir müğənninin efirdə biədəb sözlər işlətməsindən danışır, yazır. İtməmiş iti üçün ağlayan qadının videosu da, rus dili öyrənərkən "spokoyını noçi" əvəzinə "ispasibo, konşu" deyən uşağın görüntülərinin trend olması da, müasir gənclər demişkən, başqa bir temadır.

Hanı o bir həftə əvvəlki hiddət? Ədalət yerini tapdı mı? Tapmadı. Günahkarlar cəzalandırıldı mı? Cəzalandırılmadı. İctimai müzakirələr "Yaxşı nədir, pis nədir" sualının dəqiq cavabını verdi mi? Vermədi.

Sadəcə, hələ əlimizdəki "dayan, doldurum" növlü silahdan havaya bir atəş açıdıq, bir-iki qəzəbli status yazdıq, məsələ bitdi.

Hər işimiz belədir. Çox tez-tez hansısa mövzu ətrafında tozanaq qaldırıyıq, əsib-coşuruq, amma üç gündən sonra unuduruq, kütləvi hiddətimizə səbəb olan vəqienin sonuna çıxmadan, ciddi bir nəticəyə nail olmadan başqa bir, həm də qat-qat əhəmiyyətsiz mövzunun müzakirəsinə başlayırıq.

Elinanın müsibəti isə sıradan bir şey deyildi. O qızın ölümündə bu və ya digər şəkildə 10-dan artıq adam iştirak edib. Onlar 14 yaşlı bir qızıcağı qovublar, təqib ediblər, axırda özünü uçurudandı (məktəbin 3-cü mərtəbəsindən) atandan sonra da əl çəkməyiblər və onun fiziki yoxluğuna nail olublar. İndi heç biri məsuliyyət daşımaq istəmir, cəzadan yayınmaqdan ötrü yalnız söyüşlərdən ibarət bir leksikonla "terror rüzganı" əsdirirlər.

Ötən həftənin bu günləri ictimaiyyət "qanbatırma" cəhdlərinə görə də çox qəzəbliydi. Artıq o qəzəb keçib.

Yazıq Elina... Gərək sən asfaltda qalan, sonradan yuyulan qanın batmasın.

Aprelin 17-də Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayev 2018-ci ildəki fəaliyyətlərinə dair mətbuat konfransı keçirib. Sədr bildirib ki, 2018-ci ildə Azərbaycanda birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən 246.920 işə, o cümlədən 224 584 mülki, 5029 iqtisadi, 17 307 inzibati mübahisələrə dair işlərə baxılıb. Onun sözlərinə görə, 2017-ci ilə müqayisədə 2018-ci ildə baxılan işlərin ümumi sayı 30,5 faiz azalıb.

Ötən il məhkum edilənlərin sayı

1300 nəfər azalıb

Ali Məhkəmə sədri Ramiz Rzayev: "Vətəndaşların məhkəmələrə inamı təmin edilməli, süründürməçilik halları aradan qaldırılmalıdır"

R.Rzayev bildirib ki, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinə Azərbaycan vətəndaşlarının müraciətinə əsasən ləğv olunan işlərin sayında 2017-ci ilə müqayisədə 2018-ci ildə azalma müşahidə olunub.

Ali Məhkəmənin sədri əlavə edib ki, məhkəmənin mülki, cinayət və hərbi kollegiyalarında 2018-ci ildə baxılmış işlər 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə azalıb, inzibati-iqtisadi kollegiyada isə artıb: "Mülki kollegiyada 6,5 faiz, cinayət kollegiyasında 3,1 faiz, hərbi kollegiyada 8,9 faiz azalma, inzibati-iqtisadi kollegiyada 4 faiz artma müşahidə olunub".

Sədr əlavə edib ki, prezident İlham Əliyevin məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında fərmanı məhkəmə-hüquq sisteminin yeni strateji yol xəritəsidir: "Fərmanda məhkəmə-hüquq sisteminin bütün fəaliyyət istiqamətləri müəyyən edilir. Ədalət məhkəməsinin keyfiyyətinin artırılmasına nail olunacaq, müəyyən edilən nöqsanlar aradan qaldırılacaq. Fərmanda nəzərdə tutulan göstərişlərin vaxtında yerinə yetirilməsi üçün hər bir hakim üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Vətəndaşların məhkəmələrə inamı təmin edilməli, süründürməçilik halları aradan qaldırılmalıdır. Araşdırmalar göstərir ki, bu sahədə hələ də vətəndaşları narahat edən nöqsanlar var. Buna görə hər bir hakim dəyişikliklərə özündən başlamalıdır".

R.Rzayev bildirib ki, fərmanda bütün məhkəmələrin sədrinə və hakimlərinə məhkəmə hakimiyyətinin nüfuzunun artırılması və cəmiyyətdə məhkəmələrə etimadın möhkəmlənməsi üçün fəaliyyətlərində ədalət, qanunçuluq, qərəzsizlik, aşkarlıq, hər

539 işlərdən 11 421 işə ümumi, 1118 işə isə hərbi məhkəmələr tərəfindən baxılıb".

Sədr qeyd edib ki, respublikanın birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən 2018-ci ildə ümumi məhkum edilənlərin sayı 2017-ci ilə nisbətən

məhkəmə zalına buraxılmaması düzgün deyil. R.Rzayevin sözlərinə görə, istənilən vətəndaş, o cümlədən jurnalistlər açıq məhkəmə iclasında iştirak edə bilər: "Azərbaycanda yalnız iki halda qapalı keçirilən məhkəmə iclası var.

Onlardan biri dövlət sirri, digəri isə ailə məsələləri ilə bağlı keçirilən iclaslardır. Qalan bütün hallarda məhkəmələr hər bir vətəndaş, o cümlədən vəzifə borcunu yerinə yetirən jurnalistlər üçün açıq olmalıdır".

"Azərbaycanda bəzi hallarda boşanmaq istəyənlərin

kəsin qanun və məhkəmə qarşısında bərabərliyi və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və qanunlarında təsbit edilmiş ədalət mühakiməsinin digər prinsiplərinə dönmədən riayət etmələri tövsiyə edilir.

Ali Məhkəmənin sədri qeyd edib ki, prezidentin sərəncamı ilə 2017-ci ildə Azərbaycanda cəzaların humanistləşdirilməsi, Cinayət Məcəlləsinə 300-dən çox dəyişiklik məhkəmələr tərəfindən 6 mindən çox məhkum barəsində tətbiq edilib: "Onlardan 1700-dən çox məhkum cəzadan tamamilə azad edilib, 2500-dən çox məhkumun cəza müddəti azaldılıb. Bundan başqa, 390-dan çox məhkumun cəzaçəkmə müəssisəsinin növü dəyişdirilərək yüngülləşdirilib".

Ali Məclisin sədri bildirib ki, 2018-ci ildə Azərbaycanda birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən 14 931 nəfər barəsində 12 539 cinayət işinə baxılıb: "Onlardan 10 172 iş üzrə 12 433 nəfər barəsində ittiham, 89 iş üzrə 106 nəfər barəsində bəraət hökmü çıxarılıb. 1724 iş üzrə 1842 nəfər barəsində işin icraatına xitam verilib, 37 iş üzrə 39 nəfər barəsində tibbi xarakterli qərar çıxarılıb, qeyd edilən 12

1300 nəfər, yəni 9,5 faiz azalıb, bəraət alan şəxslərin sayı dəyişmədən eyni qalıb.

R. Rzayev mətbuat konfransında çıxışı zamanı problemlə kreditlərlə bağlı məsələyə də toxunub. O bildirdi ki, prezidentin fiziki şəxslərin problemlə kreditlərinin həlli barədə fərman imzaladığı gündən məhkəmələrdə baxılan problemlə kreditlərlə bağlı işlərin icraatı təxirə salınıb:

"Fərmanın icrası ilə əlaqədar bütün lazımi tədbirlər görüldü, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası ilə birgə işçi qrupu yaradılıb. Fərmandan gələn tələblər yüksək səviyyədə yerinə yetiriləcək".

Jurnalistlərin suallarını cavablandıraraq R. Rzayev bildirdi ki, açıq məhkəmə iclaslarında jurnalistlərin fəaliyyətinə mane olmaq və onların

özləri deyil, vəkilləri məhkəməyə gəlir". Ramiz Rzayev deyib ki, boşanmaq üçün məhkəmələrə müraciət edən ər və arvadın məhkəmə iclaslarına vəkillərini göndərmələri ailələr arasında barışmağa mane yaradan məsələlərdədir: "Çünki onlar məhkəməyə özləri gəlməyi halda barışmaları mümkünsüz hala çevirilir".

Sonda onu da qeyd edək ki, mətbuat konfransında jurnalist İmzad Əlizadə Ali Məhkəmənin sədrindən atası Əli Əliyevin ölümü ilə bağlı işə ədalətli baxılması xahişini etdi. R.Rzayev jurnalisti dinləyərək, məhkəmələrdə bütün işlərə obyektiv baxıldığını diqqətə çatdırdı. Eyni zamanda məlumatları dəqiqləşdirərək, işlə maraqlanacağını vurğuladı.

Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"
Fotolar müəllifindir

Maraqlı təsadüf oldu. Yazıçılar Birliyinin girişində yenə də Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayevlə rastlaşdım. Keçən dəfə də birliyin sədri, Xalq yazıçısı Anarla müsahibəyə getdiyim zaman eyni məkanda onun katibi ilə qarşılaşmış, hətta müsahibə üçün razılığımı da almışdım. Bu günlərdə 60 yaşını tamamlayan Çingiz müəllimlə müsahibənin 70 yaşınadək uzanmayacağı ümidi ilə ondan ayrılıb sədrin otağına qalxdım...

Anar müəllim bu dəfə olduqca yorğun adam təsiri bağışladı. Mənə elə gəldi ki, bu yorğunluq onun ənənəvi olaraq gecə yarımada işləməsindən çox, ünvanına deyilən haqlı-haqsız tənqidlərə görədir. Elə söhbətin girişində özü də buna işarə verdi, "eyni adamlara nə qədər eyni cavablar vermək olar" deyərək. Hər halda, ömrünün 82-ci baharını yaşayan yazıçının bütün bu tənqidlərə sinə gərməsi asan məsələ deyil...

Bələcə, söhbətə başladıq. Əvvəlcə son günlərin ən çox müzakirə olunan məktəbli qızın intihar hadisəsindən danışdıq. Təəssüfləndiyini bildirdi:

- Nə demək olar? Çox heyf. Çox təəssüflənirəm. Çox pis faktıdır. Allah rəhmət eləsin! Səbəbləri nədir, bilmirəm. Amma intihar həmişə olub. Bütün dünyada, həmçinin bizdə də daim olub. Bəlkə də indi daha kütləvi xarakter alıb. Son statistikanı bilmirəm. Amma bir vaxt oxumuşdum ki, ən çox intihar olan ölkə İsveçdir. Halbuki rifahı ən yüksək olan ölkələrdəndir. Məsələn, o vaxt vəziyyəti çox ağır olan Hindistanda intihar çox az idi, nəinki İsveçdə. Deməli, bu, sosial məsələlərlə bağlı deyil, nədirsə, başqa şeydir.

- Deyəsən, heç yaradıcılığınızda intihara mövzusunda müraciət etməmişiniz...

- Yox, müraciət etməmişəm.

- Anar müəllim, Milli Məclisin iclasında deputat Fazil Mustafa prezidentlə görüşən yaradıcı insanları təbrik etmişdi. Demişdi ki, dövlət başçısı ilə görüşdə biri heykəl məsələsini, digərləri başqa məsələləri qaldırdı, amma çap məhsullarına, kitabata tətbiq olunan ƏDV-dən kimsə danışmadı...

- Mən öz yazımda yazmışdım. Sizə bunu deyə bilərəm ki, mən Fazil Mustafaya hörmət edirəm. Amma deyir ki, orada oğullar atalarının heykəli məsələsini qaldırdılar. O görüşdə iki adamın heykəli məsələsi qaldırıldı: Hacı Zeynalabdin Tağıyev və Mirzə Cəlil Məmmədquluzadənin. Heç birinin də oğlanları orada iştirak etmirdi.

- Mirzə Cəlillə bağlı təşəbbüs sizdən gəldi...

- Bəli. Mən demişdim, Tağıyevi də Bəhrəm demişdi. Nə mən Mirzə Cəlilin oğluyam, nə də Bəhrəm Tağıyevin oğludur. Bir də bu Mirzə Cəlildən nə istəyirlər? Yaxşı, bu, yanib, canını qoyub millətin yolunda. Biri başlayır ki, Mirzə Cəlil milləti təhqir edib, o birisi deyir... Allah eləyeydi ki, onu tənqid edənlər Mirzə Cəlilin yüzdə bi-

ri qədər bu milləti sevyəydilər. Milləti sevmək millətin sağlığına bəlağətli tost demək, xalq qazanmaq üçün populist çıxış etmək deyil. Milləti Sabir, Mirzə Cəlil, Zərdabi, Mirzə Fətəli kimi sevmək lazımdır ki, nöqsanlarını, qüsurlarını da görəsən və çalışsan ki, onları aradan qaldırasan. İndi elə bil dərviş mestəli şahlar, molla ibrahimxəllilər, şeyx nəsrullahlar... Mirzə Fətəlidən, Mirzə Cəlildən qisas alırlar. Elə bil təzədən xurafat, cəhalet dövrünə qayıdırıq və cəhalet nöqtəyi-nəzərindən ən işıqlı adam-

ucuz şöhrət hərisinin ləçər söylərinə cavab verməyi ləyaqətəmə sığışdırmıram...

- Elə isə qayıdaq heykəl mövzusunda. Anar müəllim, məgər Mirzə Cəlili sevmək ona heykəl qoyulması ilə ölçülür? Bəlkə onu dərindən oxumaq, öyrənmək, dərk etmək daha faydalı olardı?

- Şübhəsiz. Amma bunun birini niyə o birinə qarşı qoyuruq ki? Onda gerek başlayaq ki, Nizamini, yaxud Füzulini oxumaq daha yaxşıdır, ona görə heykəllərini sökək. Hərəsinin öz yeri var. Füzulini də, Nizamini də, Mirzə Cəlili, Sabi-

niyə heykəl qoyursunuz. Biz hələ bizə yaxın olanları demirik, Mirzə Cəlili, Tağıyevi deyirik ki, onların ölümündən az qala 100 il keçib.

- Siz Rəsul Rzani da demirsiniz...

- Yox. Rəsul Rzani başqaları desin də. Mənim deməyim lazım deyil. Başqaları lazım bilələr, deyər. Onu dərk edənlər varsa, nə vaxtsa bu məsələni qaldıracaqlar.

- Nə zamansa Bakıda, elə Yazıçılar Birliyinin binası önündə Anara heykəl qoyulmasını istərdiniz?

- Yox, mən heç vaxt elə fi-

dedim, Musa Yaquba nə olub ki? Yubileyini keçirdik, indi istəyi nədir? Xoş niyyətlə zəng etmiş olsaydılar, belə başa düşmək olardı ki, yubileyini keçirmişik, indi bəlkə başqa bir arzusu var. Nədir arzusu? Bilim və çalışım, yerinə yetirim. Qəsdən zəng etmişdilər. Dediklərimi də qəsdən elə yozduklar ki, Anar dedi yubileyini keçirmişik, daha nə istəyir? Mən belə kobud cavab vermək istəməmişəm. Sözü intonasiyasını dəyişib mətuata çıxaran da başqa cür mənə verir. Musa Yaqub mənim yaxın dos-

şəm. Mənim 2010-cu ildə çıxan "Əsrin əsiri" kitabımda da o müraciəti vermişəm. Oxuyub görsünlər ki, o vaxt təqdim etmişəm. Bunlar indi aylılıblar. Axı heç olmasa bilin, mətləbdən agah olun, ondan sonra mənə günahlandırın!

- Bas sizin təqdimatınızın qarşısını kəsən kimdir?

- Mən bilmirəm. Nə bilim? - Hər halda, prezidentlə görüşdə məsələni yada sala bilərsiniz...

- Prezidentlə görüşdə də qaldırmaşam. Şəxsi görüşdə. Ramiz Rövşenin məsələsini iki görüşdə qaldırmaşam. Re-

"Mənim heykəlimi qoysalar, 50 adam gələcək ki, onun niyə, bizim heykəlimizi qoyun"

Xalq yazıçısı Anar: "Bunların dərdi Musa Yaqub deyil, bunların dərdi odur ki, ara qarışdırırsınlar, mənə qarşı kampaniya başlatsınlar"

"Paxılıqdan qovrulan ucuz şöhrət hərisinin ləçər söylərinə cavab verməyi ləyaqətəmə sığışdırmıram"

lərimizə hücum edirik. Elə bil qaranlıq işıqdan qisas alır. Yadımdadır, sovet vaxtı ermənilər Moskvaya donos yazırdılar ki, Mirzə Cəlil millətçidir, hətta faşistdir. Ona görə ki, "Usta Zeynalab" hekayəsində belə bir cümlə var... Özü də avam bir adam olan Usta Zeynalab deyir "erməni qorxaq bir millətdir, padşahi-zadı da yoxdur". Mirzə Cəlil bunu ironiya ilə yazıb. Amma ermənilər bu cümləyə görə onu millətçi, faşist adlandırdılar. İndi bizimkilər başlayıblar ki, Mirzə Cəlil millətçi deyil. Millətçi deyil, milləti sevməyən adamdır. Millətçi o adamdır ki, bu milləti sevsin, onun yolunda canını fəda eləsin, bütün ömrünü bu işə həsr eləsin, necə ki, Cəlil Məmmədquluzadə, Sabir həsr edib.

- Yeri gəlmişkən, Fazil Mustafa bu günlərdə sizin cavab yazınıza reaksiya verdi. Deputatın reaksiyasını necə qarşıladınız?

- Müsbət qarşıladım.

- Maraqlıdır, bəs Əkrəm Əylislinin siza ünvanlanmış sətir fikirlərinə münasibətiniz necə oldu?

- Paxılıqdan qovrulan

ri, Mirzə Fətəlini də oxuyaq. Amma onların hamısının Bakıda heykəlləri var, Mirzə Cəlilinsə yoxdur.

- Şirməmməd Hüseynov bir müddət əvvəl demişdi ki, heykəllər məsələsi ilə qurtarmaq lazımdır. Əks təqdirdə, gərək Bakı heykəllər şəhərinə çevrilsin. Onun fikrincə, heykəl qoymaqdansa, Rəsulzadə ideyalarını yaymaq, əz elmək lazımdır...

- Bunlar bir-birinə zidd olan məsələ deyil ki. Qərribə şeydir. Mən bu məntiqi başa düşmürəm. Kim deyir ki, oxuma? Oxu da, təbliğ də elə, müzakirə də elə. Amma heykəlin nə maneçiliyi var? Bəlkə də gəlib heykəlin qarşısında duran adam Mirzə Cəlili tanıyar, düşünər onun haqqında, gedər əsərini də oxuyar. Mən düşünürəm ki, Bakıda Məhəmməd Əminin də heykəli olmalıdır, Əlimərdan bəyin də, Tağıyevin də - sağ olsun, Bəhrəm Bağırzadə dedi - Mirzə Cəlilin də... Moskvada kimlərin heykəlləri yoxdur? Lap təzə ölənlərin belə. Plesetskayın, Visotskinin, Akucavanın var. Onda gerek deyək ki, onla-

kirlərə düşmürəm. Nə özüm heykəl istəyirəm, nə də ki... Cavan yazıçılar üç dəne şeir yazandan sonra özlərinə heykəl qoyulmasını istəyirlər. Mən ona görə yazmışdım ki, çox tez heykəlləşməyin!

- Hər halda, 32-ci ildir Yazıçılar Birliyinin sədri olan şaxsədən, qurumun ən uzunömürlü sədrindən söhbət gəlir. Birliyin qarşısında nə zamansa heykəlinizin qoyulması ruhunuzu şad edərdi...

- Yox, o qədər müştəri olar ki... Mənim heykəlimi qoysalar, 50 adam gələcək ki, onun niyə, bizim heykəlimizi qoyun! Mən heykəl-filan istəmirəm. (Gülür)

- Anar müəllim, bu yaxınlarda Musa Yaqubla bağlı geniş müzakirələr oldu. Xüsusilə də sizin "Musa Yaqub nə istəyir, yubileyini də keçirmişik" deməyiniz birmənalı qarşılanmadı. Bu, doğru idimi?

- Dediym kimi, mən gecələr işləyirəm. Gecə saat 3-dək işlədim, gec yatdım. Səhər 9-da telefon zəng çaldı, götürdüm. "Musa Yaqubun vəziyyəti ilə bağlı nə fikirdəsiniz?"

aksiyası da, mənə, müsibət olub. Olacaq da. Qaçacaq deyil ki. Yəqin ki, olacaq. Mən güman edirəm ki, lap yaxın zamanlarda olacaq.

- Anar müəllim, səmimi danışırıq. Musa Yaqub o halındadır. Xəstə insana da baş çəkərlər, ondan giley etməzlər, elə deyilmi?

- Bəyəm mən kimdənsə giley edirəm? İndi imkan olar, gedərəm. Mən özüm də xəstəyəm, mənə də baş çəkin deyirəm?

- Amma sizi elə bu günlərdə Çingiz Abdullayevin kitabının təqdimatında gördük...

- O, Bakıdaydı. Amma rayona getmək üçün hər zaman imkan olmur. İmkan düşən kimi Musanın yanına məmnuniyyətlə gedərəm, Musaya münasibətim çox yaxşıdır. Amma mən məcbur eləməsinlər. "Hə, sən getmədin, deməli, çox pis adamsan". Belə deyiləndə əksinə, hətəcə düşürəm, deyirəm mən sizin sözlünüzle oturub durmuram. İcəzə versinlər, mən öz ağımla hərəkət edirəm.

- Bildiyimizə görə, Musa müəllim aylardır Bakıdadır...

- Bakıdadırsa, imkan edən kimi gedib baş çəkəcəm. Amma bizim aramızı da vurmaları.

Ramiz də, Musa da, mən də eyni amala xidmət edirik, eyni ədəbiyyatın adamlarıyıq, eyni dilin daşıyıcılarıyıq. Niyə bizi bir-birimizə qarşı qoyurlar? Niyə birini qaldırmaq üçün o birini mütləq vurmaq lazımdır? Birinin heyranisansa, niyə o birinə qənim kəsilsən axı? - Sizin haqqınızda gənc yazıçılar daha çox sətir tənqidi fikirlər yazırlar. Bu günlərdə Şəhriyar del Gerani yazmışdı ki, "Anar şeiri bilmir, şairi də tanımır"...

- Mən də cavab yazdım ki, düz deyirsən, çünki 2 cildlik "1500 ilin oğuz şeiri"ni tərtib etmişəm. "Min ilin yüz şairi" adlı antologiya tərtib etmişəm, Türkiyədə çıxıb. Təxminən 30 Azərbaycan şairi haqqında ayrıca məqalələrim çıxıb. Nazim Hikmət haqqında ayrıca kitabım çıxıb və 100-ə qədər şeir tərcümə etmişəm. Ona görə də mən şeiri bilmirəm, düz deyir, mən razıyam.

- Anar müəllim, səmimi deyirsiniz, bu "etiraf" yorğunluqdan irəli gəlir ki?

(davamı olacaq)

□ EİSAD PAŞASOY FOTO: "YM"

Kitabla soğan arasında

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Min genə bir iti qorxudar, ancaq min it bir gənəni qorxutmaz"

(Mark Tven)

Gürcüstanda yaşayan dostum, qardaşım Seymur Baycan hərdən Tiflisin ədəbi-bədii həyatından xəbərlərin linklərini atır, sanki mənə yanacaq verir. Misal üçün, bu yaxında bir xəbər göndərmişdi, deyir, Gürcüstanda ispan ədəbiyyatına həsr olunan silsilə tədbirlər keçirilir. Tədbirlərin zirvəsi isə payızda Nobel ödüllü perulu yazıçı Mario Varqas Lyosa-nın iştirakı ilə olacaqmış.

Dünən isə mən gördüm bizim Azərbaycan Yazıçılar Birliyində türkiyəli tarixçi İlbər Ortaylı ilə görüş olmuşdur, ona AYB-nin fəxri üzvü vəsiqəsi verilmişdir. Ümid edərəm İlbər müəllim həmin vəsiqə ilə rayonlara düşüb icra başçılarından araş pulu yığmaz. Həmçinin ev, prezident təqaüdü, öd kisəsində operasiya dəftərlərinə adını yazdırıb Anar müəllimin gününü qara edən 2500 yazıcımızın sırasına qoşulmayacaqdır. Açıq, mən heç bilmirəm bu kişi kimdir. Bir dəfə yutub-da onun hansısa tarixi hadisə haqda çıxışına qulaq asmaq istədim, yarıda yatdım. Çünki mənə elə gəldi çox uzun danışdı. Bir növ, spartalılarının gününə düşmüşdüm. Qədim əhvalat var bu temada. Deyir bir gün hansısa dövlətin elçisi Sparta hökmdarının yanına gəlir, danışmağa başlayır. Sözü bitirəndə hökmdar deyir: "Sən o qədər çox danışdın ki, axırına qulaq asanda əvvəldə nədən bəhs elədiyini unutmuşdum. Əvvəli unuduğumdan axırı da başa düşmədim". Bir də mən bu İlbər müəllimin AYB-dən qabaq Bakıda hansısa sünnet toyunda iştirakının fotosunu görmüşdüm. Yaxşı ardicıllıqdır. Milli mədəni tədbirlərimizin sıralaması həmişə bu cür olmuşdur. Bəlkə də Anar müəllim İlbər müəllimi nəticəsinin kiçik toy mərasiminə gətirmişdir. Xeyirli olsun, ayağı sayalı olsun, ilahi, amin!

Seymur bəyin Gürcüstandan göndərdiyi başqa bir xəbər kitabxana sistemi ilə bağlı idi. Orada Mədəniyyət Nazirliyinin də dəstəyi ilə ucqar kəndlərdə kitabxana qurmaq üzrə maraqlı projeyə başlayıblar. Həmin projeyə əsasən kənd dəyirmanlarında kitab guşələri, kitabxanalar yaradılır. Bizdə isə kənd kitabxanaları bu ildən rəsmi şəkildə ləğv edilmişdir, heç kim bilmir Mədəniyyət Nazirliyi onların yerində nə qayıрмаğı düşünür. Mən gürcü kəndlilərinə elə həsəd aparmaqda ikən Hövsan qəsəbəsindən Osman Sərkərov zəng vurdu. Mən onun dərdini keçən il yazmışdım, əlac olmadığı üçün yenə aramaqdadır. Osman bəy 10 minə yaxın kitab toplayıb, istəyir Hövsan qəsəbəsində kütləvi oxu evi, bir kitabxana açsın. Deyir millət oxusa cinayətkarlıq azalar. Həmin oxu evinə dəstək üçün yerli icra orqanlarına çox müraciət edib, baxan yoxdur. Kimə lazımdır kitab oxuyan camaat? Qoy savadsız olsun, heç nədən başı çıxmasın, beləsinə idarə eləmək də asandır. Mən bunları Osman bəyə söylədim. Üstəlik, Gürcüstanda dəyirmanlarda yaradılan kitabxana sistemindən də bəhs elədim. Açıq, müqayisəyə görə, misal çəkdiyimə görə bir az peşman da oldum, çünki qulağıma dəstəyin o biri başından nəse tappılı səsi gəldi, hansısa adamlar "Aye, su gətirin, tez olun, kişiye nəse oldu!" deyər qışqırırdılar və səs kəsildi. O gündən bəri ürək eləmirəm zəng vurub bəyin şəxsi kefini soruşum, qorxuram bəd xəbər eşidəm. İnşallah, yaxşı olar.

Bir də zəng eləsə deyəcəyəm ki, a kişi, get o kitabları dəyər-dəyməzinə sat, lap makulaturaya ver, bir parnik qayır, soğan ək. Bu yaz Hövsan soğanının kilosu 7 manat keçmişdi. Tolstoyun "Hacı Murad" əsərini isə mən bir müddət qabaq "Əli və Nino" dükənindən 2 manat nəçəsə qəpiyə almışdım. Bizə Tolstoy yox, soğan lazımdır. Qarın qardaşdan irəlidir.

Ermənistanda polis maaşı 20% artırılıb. Bu barədə baş nazir Nikol Paşinyan özünün facebook səhifəsində yazıb. Paşinyan bunun həm də özünün vaxtilə verdiyi vədlərdən biri olduğuna işarə vurub. Ancaq bəllidir ki, erməni baş nazirin başqa, qat-qat mühüm və hay-küylü vədləri də olub.

Onlardan biri və birincisi əlbəttə ki, narazı xalqın güzəranının yaxşılaşdırılması, o sırada yeni iş yerlərinin açılması və ölkədən kütləvi köçü sənəgtimlə bağlı idi. Bu yöndə isə ötən bir ildə heç bir müsbət nəticə qeydə alınmayıb. Paşinyanı öz çiyini üzərində hakimiyyətə gətirən kütlənin dolanışı ağır olaraq qalır, ölkədən birdefəlik köçənlər azalmayıb, xarici borclar artıb, Ermənistanı ciddi xarici sərma-yə cəlb etmək mümkün olmayıb. Üstəlik, nüfuzlu beynəlxalq maliyyə institutları yaxın illər üçün işğalçı ölkə barədə iqtisad artımla bağlı yalnız mənfə rəy verib.

Yeni hakimiyyət komandası hələ ki Rusiyadan alınan qazın qiymətində də əlverişli anlaşmaya nail ola bilməyib. İlin əvvəlindən mavi yanacaq hər min kub metri 15 dollar bahalaşmış. Ona görə ki, Moskva "iki stul siyasəti" apararaq Paşinyanı heç cür "özünkü", "doğma" sayıb bilmir. Eyni zamanda hökumətə qarşı ictimai etirazlar böyüyüb.

Məhz bu fonda erməni polis maaşının artırılması artıq Paşinyan hökumətinin xalqdan uzaqlaşması və arxasını güc strukturlarına söykənməsi kimi dəyərləndirilə bilər. Məntiqlə də əgər Nikol Paşinyan sadə əhaldən daha çox polis qeydində qalırsa, deməli, ən azından, verdiyi əsas vədləri unutmağa və siyasi hakimiyyətin tələyindən, inqilabın nə vaxtsa onun başını "yeyəcəyindən" əndişə keçirməyə başlayıb. Yerli təhlilçilər də Paşinyan hökuməti üçün bədbin sonluqlar "biçməyə" başlayıblar.

"Ermənistanda eyforiya dövrü artıq bitib və Nikolun çox qəliz zaman gözleyir". "Yeni Məsəvat"-in məlumatına görə, bunu Ermənistan Politoloqları Assosiasiyasının prezidenti Amayak Ovabnisan 1in.am portalına açıqlamasında deyib.

"Əgər adamların vəziyyəti gündən-günə yaxşılaşsa, əgər vəd olunan iqtisad inqilabı həyata keçirmək mümkün olsaydı və insanlar əmin olsaydılar ki, ölkə düzgün istiqamətdə inkişaf edir, o zaman hökumət əleyhinə təbliğata və

Paşinyan iki od arasında: komandası "qat" verməyə başladı

Xalqın çiyində hakimiyyətə gələn erməni baş nazir arxasını polisə söykəyir; inqilab onun başını "yeyəcək"; erməni politoloq: "Eyforiya zamanı keçib..."

narazılıqlara göz yummaq və ya onları gözərdi eləmək olardı", - deyər bildirib.

Beləcə, öz xalqının çiyində hakimiyyətə sahiblənmiş Nikol Paşinyan artıq arxasını xalqa deyil, güc strukturlarına çevirməyə başlayıb. Bu isə istənilən hakimiyyət üçün yaxşı sonluq vəd eləmir.

"Yadınıza gəlir, inqilabdan bir neçə gün öncə "Mariott" otelində son dəfə Serj Sərkisyanla görüşən Nikol Paşinyan ona nə demişdi? Demişdi ki, Serj real situasiyanı və vətəndaşların əhvalını bilmir. Real həyatdan qopmaq və hakimiyyətin hörümçək torunda qapılıb qalmaq hər bir hökuməti hədələyir". Bunu da erməni politoloq Paşinyan komandasının perspektivi barədə danışarkən deyib.

Maraqlıdır ki, bu arada Paşinyanın öz komandasında da "qatlar" qabanıq şəkildə özünü büruzə verməyə başlayıb. Belə ki, N.Paşinyanın parlamentdəki "Mənim addımın" blokunda Ermənistanın mövcud hökumətinin apardığı siyasəti dəstəkləməyənlərin sayı artmaqdadır. Məlumdur ki, bu siyasət daha çox Rusiyaya yaxınlaşmanı imitasiya edir. Təsədüfi deyil ki, bu yaxınlarda parlamentin müdafiə və təhlükəsizlik məsələləri ko-

mitəsinin sədri, adicəkilən blokun üzvü Andranik Köçeryan 1998-ci il 27 oktyabr hadisələrini (parlamentin gülləbaran edilməsi - "YM") Rusiyanın təşkil etdiyini bildirib.

Komanda yoldaşlarının Paşinyandan narazılığı təbii və anlaşılındır. Ona görə ki, bir azdan fiasko olacaq vədlərə görə məsuliyyəti inqilabçı baş nazirə bölüşmək lazım gələcək. Komandasını "Qərbin uşaqları"ndan təşkil edən Paşinyan isə siyasi konjunktura uyğun olaraq, təhlükəli "ikili oyun" oynamaqda davam edir. Yeni həm Qərbin, həm də Rusiyanın onun əlindən tutmasına çalışır. Bu isə qeyri-mümkündür. Ən əsası, cırdan Ermənistanı hər iki güc mərkəzinin qəzəbinə gəlmək perspektivi vəd edir.

Yeni Nikol Paşinyan indi faktiki şəkildə iki "od" arasında qalmış kimidir. Bu vəziyyətdən qurtuluş yalnız Qarabağ məsələsində Azərbaycanla anlaşma ola bilər ki, o da gözə dəymir...

"Rusiya-Ermənistan münasibətləri getdikcə daha da gərginləşir. Paşinyanın blokunda cəmlənən bir çox siyasətçilər Ermənistanın qərbyönümlü siyasət yürütməsini istəyirlər. Buna görə də onlar siyasi rəqiblərinə aid müxtəlif

məsələlərdən istifadə edirlər".

"Yeni Məsəvat" xəbər verir ki, bunu sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov Axar.az-a açıqlamasında Paşinyan komandası daxilində vəziyyəti şərh edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, artıq Rusiya ilə Ermənistan arasında mövcud böhranın həlli üçün də imkanlar qalmayıb. "Ermənistan-Rusiya əlaqələrində neqativ tendensiyalar o dərəcəyə gəlib çatıb ki, yaranmış böhranı aradan qaldırmaq mümkün deyil. O ki qaldı Rusiyanın ittiham olunmasına, bu, hələlik anti-Rusiya xarakterli bəyanatdır və məqsəd Ermənistanın qərbyönümlü siyasətinin tendensiyalarını gücləndirməkdir. Bu mənada ortaya atılan məsələ mümkün silsilə hadisələrdən, sadəcə, biridir. Paşinyanın komandasının qərbyönümlü siyasəti hətta qurtuluş yalnız Qarabağ siyasəti, iqtisadi, hərbi və digər sahələrdə zəncirvari reaksiyalarla müşahidə ediləcək" - deyər Tofiq Zülfüqarov əlavə edib.

Beləliklə, inqilabın yaxınlaşan ildönümünə iki həftə qalmış Nikol Paşinyanla bağlı cavablardan çox suallar yığılıb. Xüsusən də daxil siyasətlə bağlı...

☐ "Yeni Məsəvat"-in analitik xidməti

Dağlıq Qarabağ məsələsində nə qədər ki, sülh sazişi imzalanmayıb, müharibə ehtimalı qalır. Müharibənin hər an başlaya biləcəyini bu yaxınlarda Azərbaycanın müdafiə naziri şəxsən bəyan edib. Azərbaycan dövləti və xalqı öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə hazırdır və bunda israrlıdır.

Ermənistanla, yoxsa Nikol Paşinyan olan Ermənistanla müharibə etmək daha asandır?

Hərbi-siyasi ekspert Rəmil Məmmədli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, təcrübəli dövlət başçısının olduğu ölkə ilə müharibə aparmaq daha çətinidir: "Bu mənada Serj Sərkisyanın im-

ordusunda köklü hər hansı bir dəyişikliyin aparılması müşahidə edilmir. Çünki erməni cəmiyyəti orduda hələ də özbaşınalığın hökm sürdüyünü bəyan edir. Bir sözlə, Azərbaycan ordusunun imkanları istər Serj Sərkisyan, istərsə də Nikol Paşinyan Ermənistanının ordusu üzərində qələbə çalmağa

dumuzun arsenalında irimiqyaslı döyüş əməliyyatlarını həyata keçirəcək silah-texnika bazası tam formalaşmış. Bu imkan verir ki, Azərbaycan ordusu Qarabağda döyüş əməliyyatları başlarsa, Ermənistan ordusunun dərinliklərini, qərargahlarını, əməliyyat idarəetmə mərkəzlərini

Kremlin "yaşıl ada" uğrunda çabaları...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Əvvəldən də deyilirdi ki, prezident R.T. Ərdoğan heç bir vaxtla İstanbulu güzəştə getməz, çünki bu meqa-səhər onun üçün elə Türkiyə deməkdir.

Odur, indi diqqətlər daha çox İstanbul uğrunda hakim partiya ilə əsas müxalifətin açdığı savaşa yönəlibdir.

Demirik burada hansısa sirlə və ya konspirativ proseslər cərəyan edir, yox, sadəcə, hər səs, hər bir seçici uğrunda gərgin mübarizə gedir. Ümidlilik ki, tez zamanda bu problem də həllini tapacaq və hər iki tərəfi qane edən nəticə ortaya qoyulacaqdır.

Bir məsələ də var, o, bir ay deyil ki, müzakirə olunur, dəqiq tarix deməyə çətinlik çəkirik, amma ən azı iki-üç ildir ki, həmin mövzu gündəmdən düşmür, demək olar ki, elə bir gün olmur ki, media bundan yazmasın və yaxud da danışmasın.

Bəli, söhbət ABŞ-Türkiyə münasibətlərindəki gərginlikdən və ən çox da belə münasibətlərin yaranmasına rəvac vermiş bir məsələdən - Ankaranın Moskvadan S-400 raket kompleksi almaq istəməsindən gedir.

Hazırda demək olar ki, məsələ tam həlledici məqamdadır, səhv etmiriksə, ortada cəmi bir neçə ayın söhbəti var - bundan sonra kompleks Türkiyəyə təhvil veriləcək.

Amma okeanın o tayında da təslim olmaq istəmərlər, belə təsəvvür yaranır ki, Vaşinqton hələ də bu sövdələşməni poza biləcəyini zənn edir.

Məsələnin detalları yetərincə bəllidir. Bir daha ərz edək ki, ABŞ "Patriot"larını Türkiyəyə satsaydı bəlkə də bu sövdələşmə heç baş tutmazdı. Amma problem də bundadır ki, satmır.

Nədən Vaşinqton özünün əsas hərbi müttəfiqlərindən birinin etibarlı hava hücumundan müdafiə sisteminin olmasını istəmir - doğrusu, bu sual bizim üçün də qaranlıq qalır.

Əlbəttə, hakimiyyətlər arasındakı ziddiyyətlər, bölgədəki hərbi balans yenidən dəyərləndirmək cəhdləri, hərbi-siyasi vektorların təzədən qruplaşması - bunların hamısı ortadakı ziddiyyətlərin səbəbləri kimi çıxış edə bilər.

Amma ara-sıra Türkiyənin özündə də Moskvaya ilə isti münasibətlərin kime gərəli olması, alınacaq raket kompleksinin ölkənin müdafiəsi baxımından nə dərəcədə məqsədəuyğun olması ilə bağlı tənqidi fikirlər və hətta ciddi siyasi ittiham xarakterli bəyanatlar səslənir.

Məsələn, ötən günlərdə maraqlı bir təhlillə türkiyəli politoloqlardan biri çıxış etmişdi və müəllif iki mühüm məqama diqqət çəkmişdi.

Birincisi, onun fikrincə, öz siyasi problemləri, sırf daxili hakimiyyət maraqları Türkiyə siyasi elitasını Moskvaya sığınmağa məcbur etdi və hətta belə fikir də səslənir ki, ölkənin siyasi elitası Kremlin əsirinə çevrilibdi, hətta bəzən fərqi yarmadan belə Moskvanın formalaşdırdığı ittifaq və koalisiyalara qoşulur, Rusiyanın barmağını tuşladığı istiqamətə yönəlirlər.

Əlbəttə, biz bunun nə dərəcədə düzgün olduğunu deyə bilərik. Amma həqiqətən də suallar çoxdur; məsələn, niyə görə Ankara N.Maduroya dəstək verən beş-on dövlətin cərgəsində olmalıdır? Niyə görə anti-Avropa və anti-ABŞ ritorikası Türkiyə hakimiyyətinin ifasında adicə bir siyasi şüar olmalıdır?..

Axı indiyədək biz belə görmüşük ki, dövlət və hökumət başçıları hər sözlərini, cümlələrini on dəfə ölçüb-biçərler ki, birdən bu, yanlış anlaşılacaq və münasibətlərdə problem yarasın. Məsələn, Türkiyə rəsmilərini dinləyən məlumatlı şəxsin heç ağına da gəlməz ki, bu ölkə NATO-nun üzvüdür, ABŞ-in regionda ən yaxın hərbi müttəfiqlərindən biridir.

İkincisi, bir az əvvəldə də epizodik olaraq qeyd etdik ki, alınacaq raket kompleksinin ölkənin müdafiəsi prizmasından nə dərəcədə məqsədəuyğun olması da yerli təhlilçilər tərəfindən şübhə altına alınır.

O səbəbdən ki, Türkiyə ordusu təkə taktiki baxımdan deyil, texniki cəhətdən də tamamilə NATO standartlarına uyğun qurulmuş ordudur və Rusiyanın bu sistemə müdaxiləsi hətta texniki baxımdan məqsədəuyğun sayılmır.

Üstəlik, Kreml ABŞ-la Türkiyə arasındakı ziddiyyətlərin dərinləşməsində maraqlıdır. Odur ki, prosesin onun üçün faydası raket kompleksinin satışından gələcək bir neçə milyard dollardan da önəmlidir. Neçə dəfə Ankaranın yenidən hərbi-siyasi seçim edəcəyi ilə bağlı rusiyalı siyasətçilərin "öncəgörmə"lərini eşitmişik. Əslində buna Kremlin arzuları demək olardı, çünki Ankaranı NATO-dan və ABŞ-dan qoparmaq, təkə quruda əhəmiyyətli mövqelərə çıxmaq demək deyil, bu həm də Aralıq və hazırda uğrunda açıq savaş gedən Qara dənizlərin baxımından önəmlidir və bir az da dərinə getsək, Pyotrun vəsiyyətlərinə adekvat bir hadisədir - düzdür, o, İstanbulu fəth etməyi düşünürdü, amma 21-ci əsrin prizmasından baxanda İstanbul üzərində nəzarətini bərqərar etmək və "yaşıl ada"ni öz cazibəsinə almaq Moskva üçün heç də onu fiziki mənada fəth etməkdən az uğur deyil...

Sərkisyanın, yoxsa Paşinyanın Ermənistanı ilə müharibə asandır?

Hərbi-siyasi ekspert: "Ermənistan hazırkı iqtisadi və siyasi vəziyyəti ilə Azərbaycanla iki cəbhədə müharibə aparmaq imkanına malik deyil"

Bu baxımdan danışıqlar real nəticələr verməyə, müharibə təhlükəsinin yaranaçağını hər kəs etiraf edir. Erməni tərəfinin mövqeyindən də belə görünür ki, onlar Azərbaycan ərazilərini işğal etdikdən və orada etnik təmizləmə apardıqdan sonra torpaqlarımızı qaytarmaq niyyətində deyillər. Bunun məntiqi davamı isə müharibənin çox real olduğunu göstərir.

Ekspertlərə görə, vasitəçilər də ayrı bir yola imkan saxlamırlar. Onlar real addımların yerinə imitasiyaya bənzər danışıqlar təşkil etməkdə maraqlıdırlar. Bu danışıqlar isə heç bir əhəmiyyəti olmayan görüşlərdən ibarətdir. Bəs Azərbaycan üçün başçısı Serj Sərkisyan olan

kanları Nikol Paşinyandan daha yüksəkdir. Amma gəlin görək, Sərkisyanın rəhbərliyi dövründə Ermənistan ordusunun döyüş hazırlığı hansı səviyyədə idi. Biz bunu 2016-cı ilin aprel ayında Azərbaycan ordusunun apardığı hərbi əməliyyatlar sayəsində gördük və analiz etmək imkanımız oldu. Yəni Sərkisyan da xələfindən fərqli olaraq, dövlət idarəçiliyində təcrübəli olmasına baxmayaraq, heç də ermənilərin ümidini doğrulda bilmədi. Demək, burada əsas fərdlər yox, hərbi qüvvələrin peşəkarlığıdır. Nikol Paşinyana gəldikdə isə onu deyə bilərim ki, o, hakimiyyətdə olduğu 1 il ərzində yalnız rəqiblərini həbs etdirməsi ilə gündəmə gəlib. Ermənistan

imkan verir".

Ekspert vurğuladı ki, müharibə başlayacağı halda Ermənistanın Azərbaycan ordusu qarşısında uzun müddət tab gətirmək imkanı yoxdur: "Azərbaycan ordusunun şəxsi heyəti, silah arsenalı, büdcəsi Ermənistan ordusunun bu imkanlarından dəfələrlə böyükdür. 2019-cu il üçün 3 milyard 37 milyon manat müəyyən edilib ki, bu da kifayət qədər sanballı göstəricidir. 2019-cu ildə Ermənistanın hərbi büdcəsi 625 milyon dollardır. Bu il "Global Firepower" Azərbaycan ordusunun hərbi qüdrətinə görə 137 ölkə arasında 52-ci yere layiq görüb ki, bu da Cənubi Qafqaz orduları arasında ən güclüdür. Ermənistan bu siyahıda 96-cı yerdədir. İndi or-

qısa zamanda məhv etsin. Burada söhbət təmas xəttindəki Ermənistan ordusunun müdafiə xəttindən yox, daha uzaq məsafədə düşmən hədəflərini məhv edilməsindən gedir. Yeni bu, o deməkdir ki, ordumuzun imkanları düşmən bölmələrini qoşunlarımızla üz-üzə döyüşə girmədən məhv edilə biləcək. Bundan başqa, Azərbaycan ordusunun Naxçıvandakı bölmələri Ermənistanla daha ağır zərbə vurmaq imkanına malikdir. Ermənistan isə hazırkı iqtisadi və siyasi vəziyyəti ilə Azərbaycanla iki cəbhədə müharibə aparmaq imkanına malik deyil. Ermənistan kimin hakimiyyətdə olması bu vəziyyəti dəyişmir".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

TANAP Avropaya qazın nəqlinə hazırlaşır

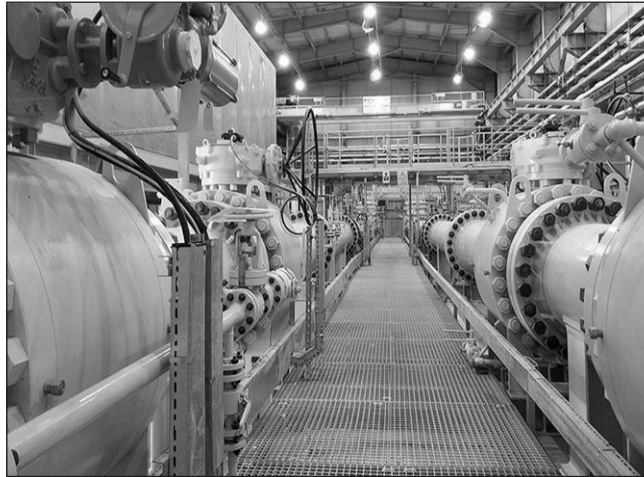
Azərbaycanın "Şahdəniz-2" layihəsi çərçivəsində hasil edilən qazın Avropaya ötürülməsini təmin edəcək TANAP-ın Əskişəhərdən Ədirnə-İpsalaya qədər uzanan II fəzasının son mərhələsinə start verilib.

ONA-nın SOCAR-a istinadən verdiyi məlumata görə, sözügedən proses çərçivəsində aprelin 15-dən etibarən sınaq məqsədilə sistemə qazın verilməsinə başlanılıb.

Bu ilin iyununda sistemin istismara hazırlıq işlərinin tamamlanması və Avropaya sınaq qazının nəqli üçün hazır vəziyyətə gətirilməsi nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, TANAP qaz boru kəməri Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin tərkib hissəsi

olan üç böyük boru kəmərinin biri və SOCAR-ın Türkiyədəki ən böyük investisiya layihəsidir. Xatırladaq ki, TANAP boru kəmərinin Əskişəhərə qədər olan hissəsinin rəsmi açılışı 2018-ci il iyun ayının 12-də keçirilmiş və kommersiya məqsədli ilk təbii qaz 30 iyun tarixində bu kəmərlə Türkiyə bazarına daxil olmuşdur. TANAP boru kəmərinin səhmdarları SOCAR və Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin birgə

müəssisəsi olan Cənub Qaz Dəhlizi QSC (51%), BOTAS (30%), BP (12%) və SOCAR

Türkiyə Enerji A.Ş (7%) şirkətləridir.

Partiya sədrleri müxalifət-iqtidar dialoqundan danışdılar

Sərdar Cəlalovlu: "Təklif gələrsə, biz dialoqun hansı məsələ ilə bağlı keçirildiyinə, kimlərin dəvət olunmasına baxacağıq"
İsgəndər Həmidov: "Bir zamanlar dialoqlar keçirilirdi və hesab edirdim ki, onların heç birinin faydası olmayıb"

Hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının şöbə müdiri, deputat Aydın Mirzəzadə təmsil etdiyi partiyanın müxalifət-iqtidar dialoquna hazır olduğunu deyib.

O, modern.az saytına açıqlamasında qeyd edib ki, müxalifət tərəfindən hər hansı məsələnin müzakirəsi ilə bağlı təkliflər edilsə, bu, nəzərdən keçiriləcək:

"Dialoq ümumilikdə götürüldükdə mühit deməkdir. Tərəflərin öz mövqeyini bildirməsi, qanun və sivilik çərçivəsində polemikaya gedilməsi, öz arqumentlərini irəli sürməklə söhbət aparılmasıdır. Hesab edirdim ki, bu məsələdə problem yoxdur. Sosial şəbəkələrdə fərqli fikirlərin yayılmasını, iqtidar-müxalifət polemikasını görürük. Birbaşa dialoq səviyyəsində görüş məsələsinə gəldikdə isə Yeni Azərbaycan Partiyası hər zaman görüşlərə, dialoqlara hazırdır. Bu münasibətə qapıları həmişə açıqdır. Müxalifət tərəfindən görüşlə, hər hansı məsələnin müzakirəsi ilə bağlı təkliflər olarsa, bu, nəzərdən keçiriləcək. Üzvü olduğum partiya hər zaman Azərbaycanda demokratiyanın olmasına çalışır, müxtəlif fikirlərin səsləndirilməsinə hörmətlə yanaşır".

Bes müxalifət nümayəndələri səslənən təkliflə bağlı nə düşünürlər?

Əvvəlcə qeyd edək ki, ötən sayımızda da bu barədə material dərc olunub. Həmin yazıda Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadənin, VİP sədri Əli Əliyevin və AĞ Partiya başqanı Tural Abbaslının təkliflə münasibətlərinə yer verilib.

"Yeni Müsavat"a danışan ADP sədri Sərdar Cəlalovlu səslənən təkliflə bağlı aşağıdakıları bildirib:

"Cəmiyyətdə hər zaman dialoqa ehtiyac, gərəkdir. Dialoq vacib məsələdir, lakin gərəkdir dialoqun da nəticələri olsun, ciddi mövzularda bas edilsin ki, cəmiyyətin bu yolla dəyişiklik olacağına ümidlər artsın. Yoxsa nəticəsi olmayan dialoq keçiriləndə, xalqın dialoqa olan münasibəti də pisləşir. Son nəticədə isə ciddi siyasi düşüncə sıradan çıxır. Ona görə də təbii ki, dialoqa hazır olmağın özü yaxşı bir məsələdir. Ancaq dialoq real və gerçək nəticəyə gətirməyəcək əks effekt verəcək. Təklif gələrsə biz dialoqun hansı məsələ ilə bağlı keçirildiyinə, kimlərin dəvət olunmasına baxacağıq. Ondan sonra isə qərar verəcəyik. Siyasi dialoqun mahiyyəti müəyyən problemlərin həllində iqtidarla müxalifətin əməkdaşlıq etməsidir. Əgər biz problemləri həll etməyəcəyiksə, ortada nəticə olmayacaqsız, o zaman bunun adını dialoq qoymaq olmaz. İndiki halda hesab edirdim ki, islahatlar məsələsinin dialoqa çıxarılmasına ehtiyac var. Çünki cəmiyyətdə islahatlar getmədiyi üçün cəmiyyət inqilaba doğru sürüklənir. Bu isə həm iqtidarın, həm müxalifətin, həm də dövlətin mənafeələrinə ziddir. Vəziyyətdən çıxmaq üçün isə islahatların düzgün yol xəritəsini müəyyən etmək, ictimai nəzarət mexanizmlərini təşkil etmək lazımdır. Bu kimi problemlər mövcuddur və məsələnin müzakirə edilməsi daha vacibdir".

Milliyətçi Demokrat Partiyasının lideri İsgəndər Həmidov birmənalı olaraq bildirib ki, dialoq keçirilərsə, o, qatılmayacaq:

"Aydın Mirzəzadəyə hörmətim var. Ancaq dialoq məsələsindən narazıyam və iştirak etməyəcəm. Çünki o insanlar Yeni Azərbaycan Partiyasında heç nəyi həll etməyib, qərar vermir. Sadəcə olaraq, boş-boş vədlər havada qalacaq. Ona görə də özüm haqqımda deyirəm ki, iştirak etməyəcəm. Bu, mənim özümə aid fikrimdir. İdarə heyəti müzakirə edir, kiminsə iştirak etmək istəyi olarsa, dialoqa qatıla bilər. Bir zamanlar dialoqlar keçirilirdi və hesab edirdim ki, onların heç birinin faydası olmayıb. Dəfələrlə keçirilən dialoqun axırı boş çıxıb və xalq aldanıb. Dialoqun predmeti olmalıdır. Orada nəyin müzakirə ediləcəyi bilinməlidir. Sabah tutalım ki, dialoq keçirildi və qərar qəbul edildi ki, demokratik seçki keçiriləcək. Hər kəs bilir ki, bu, baş verməyəcək. Ona görə də mən bəri başdan deyirəm ki, dialoqa qatılmayacam".

□ Əli RAIS,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanla Avropa Birliyi (AB) arasında bağlanacaq saziş ətrafında gədən müzakirələr böyüyür. Xüsusilə sənədin detallarının açıqlanmaması müəmmal bir vəziyyət yaradıb. Ərazi bütövlüyümüz məsələsinin bir bənd kimi müqaviləyə salınıb-salınmayacağı yönündə səslənən fikirlər müzakirələrin əsasını təşkil edir.

ması bizim də inkişafımıza və güclənməmizə səbəb ola bilər. Odur ki, mən də bu sazişin imzalanmasının tərəfdarıyam. Ancaq biz AĞ Partiya olaraq nəyin bahasına olursa-olsun, bu sazişin imzalanmasının tərəfdarı deyilik. Bu məsələdə bizim üçün, yeni AĞ Partiya üçün "qırmızı xətt"lər mövcuddur.

rına aiddir. Buraya Rusiya və İran kimi ölkələr daxildir. Azərbaycan bu ölkələrin yanında dursa, demokratik dəyərləri hakim dəyərlər kimi qəbul edən dövlətlərdən uzaqlaşsa, bu ölkələrin idarəetmə, yaşam və düşüncə tərzindən, hüquq sisteminə ayrılı bilməyəcək. Ona görə də Avropaya inteqra-

yaxınlaşma Azərbaycanın mədəni dünya ilə yaxınlaşması, yeni texnologiya, yüksək təhsil və səhiyyə standartları, ədalətli məhkəmə sistemi, demokratiya və insan haqları sahəsində irəliləyiş və yüzlərlə həyat seqmentlərində müsbət dəyişikliklər deməkdir. Təəssüf ki, hələlik aparılan danışıqların

Avropa Birliyi ilə bağlanacaq sazişə müxalifətdən reaksiyalar

Detalları məlum olmasa da, saziş cəmiyyətin əksər təbəqələri tərəfindən dəstəklənir. Avropaya sürətli inteqrasiyanın viza və digər məsələlərin həllində mühüm rol oynayacağı vurğulanır.

AĞ Partiya başqanı Tural Abbaslı sazişin Azərbaycanın maraqlarına uyğun olduğunu söylədi: "Əs- lində bu saziş ətrafında konkret nəşə demək çox çətinidir. Çünki hələ də onun mətni ictimailəşdirilməyib. Demək olar ki, sazişin nədən ibarət olduğunu bilən kimsə yoxdur. Bu da öz növbəsində narahatlıq yaradan səbəblərdəndir. Əgər bu müqavilə AB ilə Azərbaycan arasında imzalanırsa və bu razılaşma bu və ya digər formada Azərbaycan xalqının taleyinə, yaşamına təsir edəcəksə, bu barədə ictimaiyyət tam məlumatlı olmalıdır. Biz siyasət və siyasi partiyalar haqda danışıqlarında ancaq indiyə qədərki digər dövlətlərlə olan sazişlərlə istinad edirik. Sonra da məlum olur ki, sən demə, Azərbaycanla imzalanacaq müqavilə digər dövlətlər Ukrayna, Gürcüstan, Moldova və sairələri ilə bağlanılan müqavilələrdən fərqlidir. Fərqi nədən ibarət olması ilə bağlı da əsas səslənən nüanslar Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və insan haqları sahəsində olduğu deyilir. Təbii ki, bu məlumatlar qeyri-rəsmi xarakterlidir. Durumun bu vəziyyətdə olması səbəbi də hakimiyyətin perspektivləri o qədər çoxdur. Çünki dünyanın normal idarəetmə, seçki, insan haqlarına hörmət, iqtisadi və siyasi azadlıqlar məsələsində örnək ola biləcək dövlətləri Avropa Birliyi ölkələri, Amerika və Kanada kimi ölkələrdir. Azərbaycanın bunların yanında olması, bu ölkələrlə ittifaqa, saziş girməsi bizim üçün önəmlidir. İkinci bir tərəfdən, Azərbaycan elə ölkələrlə əhatə olunub ki, bu dövlətlər qonşularına obyektiv münasibətləri ilə seçilməklə yanaşı, həm də demokratikləşməni əngəlləyən ölkələr kateqoriyala-

Tural Abbaslı: "Sazişin imzalanması Azərbaycanın maraqlarına uyğundur"

İqbal Ağazadə: "Azərbaycan demokratik dünyaya nə qədər yaxınlaşsa, bir o qədər yaxşıdır"

Əli Əliyev: "Sənəd maraqlarımız nəzərə alınmaqla mütləq imzalanmalıdır"

Bu "qırmızı xətt"lərin başında Qarabağ məsələsi və milli-mənevi dəyərlərimizə təhdidlər gəlir. Bu məsələdə biz heç bir halda, heç bir şərtlə, heç kimin qarşısında güzəştə gedilməsinin tərəfdarı deyilik. Azərbaycanın imzalayacağı bütün saziş və razılaşmaların bir xətti olmalıdır, o xətt də Azərbaycanın dövlət maraqlarıdır".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə: "Azərbaycan demokratik dünyaya nə qədər yaxınlaşsa, münasibətləri isti getsə, ölkə cəmiyyətinin inkişafının perspektivləri o qədər çoxdur. Çünki dünyanın normal idarəetmə, seçki, insan haqlarına hörmət, iqtisadi və siyasi azadlıqlar məsələsində örnək ola biləcək dövlətləri Avropa Birliyi ölkələri, Amerika və Kanada kimi ölkələrdir. Azərbaycanın bunların yanında olması, bu ölkələrlə ittifaqa, saziş girməsi bizim üçün önəmlidir. İkinci bir tərəfdən, Azərbaycan elə ölkələrlə əhatə olunub ki, bu dövlətlər qonşularına obyektiv münasibətləri ilə seçilməklə yanaşı, həm də demokratikləşməni əngəlləyən ölkələr kateqoriyala-

siya vacibdir. Prioritetlər nə olacaq və yaxud nə olmalıdır? Azərbaycanın BMT-nin tanıdığı sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyü tanınmalıdır. Qeyd edim ki, Avropa Şurası da, Avropa Birliyi də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyıb, torpaqlarımızın Ermənistan tərəfindən işğal olduğunu fakt kimi təsdiqləyib. Müqavilədə insan haqları, o cümlədən iqtisadi və siyasi azadlıqlar məsələsi ön plana çəkiləcək. Sazişin uzadılması səbəb Azərbaycanla Avropa Birliyi arasında gədən danışıqlardır. Bu danışıqlar açıq olmadığı üçün cəmiyyət məlumatsızdır. Əgər mətbuata məlumat verilsə, bizlər də danışıqların uzadılmasının səbəbini bilirik".

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev: "Cəmiyyət daxilindən sazişə yönəlmiş bəzi etirazlar başa düşülməyənədir. Çünki Avropa yüksək həyat standartlarıdır. Türkiyə nümunəsinə baxmaq lazımdır. 60 ildən artıqdır qardaş dövlət Avropa Birliyinə üzv olmağa can atır. Bu məsələnin üzərində geniş dayanmaq istəmirəm. Hesab edirdim ki, Avropa İttifaqı ilə

detallarını gizli saxlayırlar. Müşahidələrimə görə, demokratiya və insan hüquqlarını ehtiva edən blokla bağlı danışıqlar ağır irəliləyir. İqtidar fərqi deməkdir ki, bu sahədə yumşalma hakimiyyətin yaxın gələcəkdə itirilməsi deməkdir. Hakimiyyət siyasi rəqabətə hazır olmadığından fərqi deməkdir. Amma bu sazişin imzalanmaması da alternativini görmürəm. Alternativ Rusiyaya sığınmaqdır ki, bu da yenidən rəsmən müstəmləkəyə çevrilməkdir. Müstəmləkə vassalına çevrilmək də real və mütləq hakimiyyətin itirilməsidir. Bunu hakimiyyət hesablamalıdır. Həm də köhnə metropoliyaya sığınmaq Qərbin təzyiqlərinin başlanması və bu təhdidlərə tab gətirməni nəzərdə tutur. Azərbaycan AB ilə sazişi imzalamalıdır. Təbii ki, Azərbaycanın maraqları nəzərə alınmalıdır. Azərbaycanın maraqları ilə hakim komandanın maraqlarını da ayırmaq bacarmaq lazımdır. Azərbaycanın maraqları insan qrupunun istəklərinə qurban verilməz. Saziş maraqlarımız nəzərə alınmaqla mütləq imzalanmalıdır".

□ Cavansir ABBASLI,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri Vyana görüşündən sonra iki ölkə arasında XİN başçıları - Elmar Məmmədov və Zoqrab Mnatsakanyan ilk görüşü baş tutdu. Bəllidir ki, Vyana görüşündə bu formatda sülh müzakirələrinin davam etdirilməsi haqda razılıq əldə edilmişdi. Bu, sülh prosesinin permanent olması baxımından önəmli idi. Ancaq danışıq xətrinə danışıqların da prosesə xeyirdən çox zərər vurduğu artıq bütün ciddiliyi ilə qəbul edilməlidir. Çünki zaman gedir və həlli uzanan Dağlıq Qarabağ konfliktini daha təhlükəli vəziyyətə gətirir.

Təəssüf ki, işğalçı tərəfdə status-kvonu süni şəkildə uzatmaq və yenə vaxt qazanmaq cəhdləri müşahidə edilir. Bunu bəzi pozitiv notlara rəğmən, son Moskva müzakirələri ilə yanaşı, liderlərin Vyana görüşündən dərhal sonra Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyanın verdiyi məlum təxribatçı bəyanat, ardınca erməni baş nazir Nikol Paşinyanın onu dəstəkləməsi şübhə yeri saxlamadı. Belə qənaət hasil olur ki, düşmən ölkənin yeni rəhbərliyi də "Sülh, yoxsa müharibə daha önəmlidir" sualını özü üçün qətiləşdirə bilməyib. Yaxud buna siyasi iradəsi çatmır.

Yeri gəlmişkən, artıq hərbi əməliyyatlar üçün ən əlverişli sayılan yaz-yay mövsümü

başlayıb. Təbii ki, atəşkəs rejimi on illərlə böyük sülh saziyyəsinə gətirməyə, demək ki, müharibə variantı həmişə aktualdır və atəşkəs geniş miqyasda ilin istənilən fəslində pozula bilər. Bunu ilk növbədə konfliktin dinc həllinə məsul olan həmsədr ölkələr ciddiyyə almalıdır. Tibdə belə bir deyim var: "Xəstəliyi önlemek onu müalicə etməkdən asandır". Bunu müharibə, konflikt anlayışına da aid etmək mümkündür.

Bir şeyi də yaddan çıxarmaq lazım deyil ki, Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü istənilən yolla bərpa etmək kimi beynəlxalq hüquqdan, BMT-nin Qarabağ qətnamələrindən və nizamnaməsindən doğan haqqını heç kim onun əlindən almayıb. Ala bilmez

Qarabağ üçün gecikən "yol xəritəsi"

Sülh danışıqlarının imitasiyası yalnız müharibəyə işləyir; savaşı dayandırmaq isə onu önleməkdən qat-qat çətin olacaq; **politoloq:** "Moskva görüşündə prosesi sülhə doğru aparacaq addımlar atılmadı..."

də. Sözü ona getiririk ki, Dağlıq Qarabağ üçün 2+3 formulu üzrə (2 münaqişə tərəfi və 3 vasitəçi dövlət) yekun və çevik "Yol xəritəsi" hazırlamağın zamanı çoxdan çatıb. Artıq hamı, ələlxüsus da işğalçı Ermənistanın rəhbərliyi və vasitəçilər danışıqların imitasiyası dövrünün bitdiyinin fərqində olmalıdır. Hər halda, müharibə başlayanda heç kimdən soruşmayacaq. Sülh anlaşmasına ümidlər bəsləndiyi 2019-cu il isə yavaş-yavaş gedir. İlin 1/3-i artıq arxada qalmaqdadır.

Bir daha xatırladaq ki, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri və Rusiya XİN başçısı Sergey Lavrovun iştirakı ilə baş tutmuş 15 aprel Moskva görüşündə Qarabağ münaqişəsinin siyasi-diplomatik yolla həlli üçün söylədi davam etdirmək niyyəti bəyan edilib. Bu barədə XİN rəhbərləri və həmsədrlərin görüşün yekununa dair birgə bəyanatında deyilir. Nazirlər münaqişə zonasında, xüsusilə kənd təsərrüfatı fə-

aliyyəti zamanı sərhəddə vəziyyətin gələcəkdə stabilləşməsinə maraqlı olduqlarını ifadə ediblər. Tərəflər həmçinin hər iki ölkədə saxlanılan girovlarla yaxınlarının görüşməsinə dair qarşılıqlı tədbirlər barədə razılığa gəliblər. Nazirlər danışıqların imitasiyası dövrünün bitdiyinin fərqində olmalıdır. Hər halda, müharibə başlayanda heç kimdən soruşmayacaq. Sülh anlaşmasına ümidlər bəsləndiyi 2019-cu il isə yavaş-yavaş gedir. İlin 1/3-i artıq arxada qalmaqdadır.

Lakin əksər siyasi şərhçilər Moskva görüşünün sülh prosesinə əhəmiyyətli təkan vermədiyi qənaətindədirlər. O sırada politoloq Qabil Hüseynli hesab edir ki, Moskva görüşü zamanı ciddi irəliləyişlər əldə edilməyib.

"Monitoring sistemi Ermənistanın yaralı yeridir və onlar çalışırlar ki, bu sistem vasitəsi-

lə bütövlükdə cəbhədə tam sakitlik bərpa edilsin, Azərbaycan ordusunun əl-qolu bağlansın". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu sözləri o, XİN rəhbərlərinin sonuncu görüşünü Axar.az-a şərh edərkən deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, görüş zamanı, sadəcə olaraq, təmas xəttində monitorinq sisteminin təkmilləşdirilməsi, əsir düşmüş, girov götürülmüş şəxslərlə onların yaxınları arasında danışıqlar sisteminin təşkili barədə fikir mübadiləsi aparılıb və razılığa gəlinib. "Ermənilər torpaq, sülh əvəzinə, onlara sərf edən məsələlər barədə danışıqlar aparmağa çalışırlar. Humanitar addımlar sistemində daxil olan ən mühüm məsələlərdən biri kənd təsərrüfatı sistemində çalışan adamların iş prosesi zamanı təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir. Bu mövzu müzakirə olunub. Dağlıq Qarabağ bölgəsində bu saat həlli ən vacib olan məsələ sudur. Ermənilər Sərsəng su anbarının ağzını kəsərək, bir neçə rayonun su təchizatını illərdir dayandırbılar. Bu səbəbdən

kənd təsərrüfatına, orada yaşayan əhaliyə çox böyük ziyan vurulur. Hətta iki il bundan əvvəl Avropa Şurası bunu müzakirə edərək, ermənilərin azərbaycanlılara qarşı su soyqırımını apardığını bəyan etmişdi", - deyərək ekspert qeyd edib.

Qabil Hüseynliyə görə, Ermənistan, ümumiyyətlə, əsirlərin dəyişdirilməsi məsələsində də hiyləgərlik edir və Qazax rayonundan İcəvana keçmiş ruhi xəstə əsirlər özlərinin kəşfiyyatçısını dəyişmək istəyir. Onun fikrincə, Rusiya Qarabağ probleminin həllində aktiv rol oynamır, əksinə, sülh prosesini ləngidir: "Rusiya, sadəcə, məsələni öz inhisarında saxlamaq, bu problemin həlli əvəzinə oradakı status-kvonu və regiondakı əhatə dairəsini qorumaq istəyir. Gözləyirdim ki, gündəmə torpaqların qaytarılması ilə bağlı məsələlər çıxacaq, prosesi sülhə doğru aparacaq kardinal addımlar atılacaq. Bunların heç biri baş vermədi. Lavrov uzun müddətdir özünün "Lavrov planı" haqqında danışır. Heç olmasa, o planı gündəmə gətirəydilər, yaxşı olardı. Moskva Ermənistanı qoruyur və bunu gizlətmir. Danışıqlar prosesindəki status-kvonu dəyişmək istəyi imitasiya xarakterli addımdır. Lazım olmayan və ya Azərbaycanı daha az maraqlandıran məsələləri ortaya atır, problemin həllinə lazım olan məsələləri isə gündəmə gətirmir. Moskvanın bədəfəki addımı bundan əvvəlki addımlarından qat-qat zəif idi. Belə təəssürat yaranır ki, Moskva doğrudan da bölgədə sülhə doğru addımlar atılmasını istəmir, buna mane olur".

Demək, zaman müharibəyə işləyir...

Ermənistanla sərhəddə monitorinq keçirilib

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, dünən Azərbaycan və Ermənistan dövlət sərhədinin Qazax rayonu istiqamətində keçirilən monitorinq insidentlərlə başa çatıb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən Musavat.com-a verilən məlumata görə, monitorinq Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Martin Şuster keçiriblər. Ermənistan tərəfindən isə monitorinq şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Mixail Oluar və Oqnyen Joviq aparıblar.

"S-400 Azərbaycana gətirilə bilər" iddiası

Türkiyə mediasında maraqlı versiya səslənib; Rusiya buna razı olarmı?

Türkiyənin Rusiyadan S-400 Hava Hücumundan Müdafiə Sistemlərinin alınması mübahisələri davam edir. Bu həftə Vaşinqtona səfər edən Türkiyənin maliyyə naziri Berat Albayrak və müdafiə naziri Hulusi Akar amerikalı rəsmilərlə məhz bunu müzakirə ediblər. B.Albayrak isə Ağ Evdə Trampın qəbulunda olub və bildirdiyinə görə, ABŞ prezidentinə S-400-lərin alınması ilə bağlı məlumat verib.

Müdafiə naziri Akar isə Pentaqonda müdafiə naziri və başqa rəsmilərlə görüşlər keçirib. Ancaq o da məlum olub ki, Ankara və Vaşinqtonun S-400 müzakirələri nəticə verməyib. ABŞ Müdafiə Nazirliyi növbəti dəfə bəyan edib ki, Rusiya HHM sistemləri ABŞ təyyarələri üçün təhlükə yaradır.

ABŞ-ın "Wall Street Journal" nəşri Türkiyə və ABŞ danışıqlarının nəticəsiz başa çatdığını yazıb. Məqalədə adı çəkilməyən mənbələrə istinadən bildirilir ki, Albayrak və Tramp arasında Ağ Evdə keçirilən görüşdə hər hansı nəticə əldə olunmayıb. Həmçinin məqalədə 37-ci Türk-Amerikan Əlaqələri Konfransında da aparılan danışıqların nəticə vermədiyini qeyd edilir. Yazıda bildirilir ki, Vaşinqton açıq şəkildə Türkiyənin Rusiyadan hava hücumundan müdafiə sistemləri almasını istəmir. Əsas səbəb kimi isə bu sistemlərin NATO analoqlarına inteqrasiya olunmadığı və Türkiyədə yerləşdiriləcək bu sistemlərin F-35-lər də daxil olmaqla, bütün NATO silah və

texnikaları ilə bağlı məlumatları Rusiyaya sızdırıla bilər.

Xatırladaq ki, 2017-ci ildə Rusiya və Türkiyə arasında əldə olunmuş razılaşmaya əsasən Rusiya Türkiyəyə 2,5 milyard dollar dəyərində S-400 "Triumf" zenit-raket batareyaları satacaq. Türkiyə tərəfinə görə, bu sistemlər əsasən Ankara və İstanbul kimi şəhərlərin havadan müdafiəsini təmin edəcək. Ancaq uzaq hədəfdə Türkiyə Rusiya ilə birlikdə və proqram təminatı Türkiyəyə məxsus olacaq (hazırda alınacaq S-400-lərin proqram yazılışı Rusiyaya məxsusdur - K.R.) zenit-raket kompleksləri istehsal edəcək, yaxud da özünün çox güman ki, S-400 bazasında istehsal edəcəyi HHM sistemləri istehsal edəcək.

Lakin Vaşinqton hər bir halda Türkiyənin ABŞ-ın əsas rəqibi olan Rusiyadan HHM almasını qarşıdır. Hətta Vaşinqton

Türkiyənin də daxil olduğu F-35 yeni nəsil qırıcılarının Ankaraya verilməsi prosesini dayandıracağı ilə təhdid edir. Türkiyə isə anlaşmadan geri çəkilmək fikrində olmadığını bəyan edib. Bu səbəbdən də hazırda tərəflər hər iki tərəfin tələblərini qarşılaya biləcək variantlar üzərində baş sındırır.

Ötən gün Türkiyə iqtidarına yaxın "Sabah" qəzetində S-400-lərlə bağlı maraqlı bir iddia ortaya atılıb. Qəzetin yazarı Okan Müdərrişoğlu Türkiyənin Rusiyadan alacağı S-400-ləri Azərbaycana satması ehtimalını yazıb. Müəllif qeyd edir ki, S-400-lər alındıqdan sonra Ankara onun ABŞ qırıcılarına risk yaratmasını nəzərə alaraq Qətər və ya Azərbaycanda yerləşdirə bilər.

Ancaq bu iddianın faktiki olaraq reallaşması qeyri-mümkündür. Məsələ ondadır ki, birinci növbədə Rusiya bu sistemlə-

rin Qətər və Azərbaycana verilməsi ilə razılaşmaz. Çünki hazırda Rusiya və Səudiyyə Ərəbistanı arasında bu S-400-lərin alınması ilə bağlı danışıqlar gedir. Belə bir vaxtda Rusiya Qətərə silah verməklə Səudiyyə Ərəbistanı kimi müştərisindən imtina etmək riskini gözməz. Azərbaycana gəlincə, ölkəmizdə S-300 sistemləri olsa da, S-400-lərin alınmasına Rusiya hələ ki razılıq vermir. Rusiyalı analitiklər bunu Rusiyanın Cənubi Qafqazda hərbi balansın pozulmaması üçün etdiyini düşünür. Söhbət Ermənistan və Azərbaycan arasındakı silah rəqabətindən gedir. Üstəlik, rəsmi Bakının bu sistemləri alması bir tərəfdən ağır maddi yük olmaqla yanaşı, digər tərəfdən ABŞ sanksiyaları ilə üzleşmək riski yaradır.

Və nəhayət, belə bir sistemin Azərbaycanda və ya Qəterdə quraşdırılması faktiki olaraq Türkiyənin hava hücumundan müdafiəsinə heç bir fayda verməyəcək, çünki S-400-lərin quraşdırılacağı Ankara və İstanbul məsafə olaraq bu ölkələrdən izləmə radiusuna daxil deyil.

Xatırladaq ki, 2007-ci ildə Rusiya ordusunun inventarına daxil edilmiş S-400 "Triumf" zenit-raket kompleksləri hazırda dünyadakı analoqlarından xeyli irəlidedir. Baxmayaraq ki, S-400-lər silah və texnikalar üçün mühüm faktor olan döyüş sınağından keçirilməyib.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Türkiyə demokratiyası qalib gəldi: İstanbul İmamoğluna qaldı

17 günlük gərgin səssayma mübahisələri nəticəsində CHP namizədi Əkrəm İmamoğlu 13 min səs fərqi ilə İstanbulun meri təsdiqləndi

İstanbulda seçki sonrası anlaşmazlıq mərhələsi aprelin 17-də başa çatıb. Baxmayaraq ki, həmin gün də seçki ilə bağlı etirazlar davam edib. Əvvəlcə hakim AKP İstanbul Böyük Şəhər Bələdiyyə Sədri seçkilərinin ləğv edilməsi və yeni seçkilərin təyin olunması ilə bağlı Yüksək Seçki Qurumuna müraciət edib.

Həmin sənəddə qeyd olunur ki, seçkinin nəticələri və səslərin sayıldığı cədvəllərin tərtib olunmasında qanunsuzluq edildiyi, həmçinin qanunazidd şəkildə seçki komissiyalarına sədr və işçilərin təyin olunması, ölmüş və məhdudiyətli şəxslərin adından səs verilməsi nəticəsində 300 mindən çox səs hüquqi baxımdan qeyri-müəyyən vəziyyətdədir. Bunu nəzərə alaraq AKP hazırladığı 44 səhifədən ibarət müraciətdə YSK-nın seçkiləri ləğv edib yenidən keçirməsini tələb edib.

Eyni zamanda AKP Maltəpə rayonunda 3-cü dəfə səsə səsəlin sayılması və hesablanması yol verilən qanunsuzluğu əsas götürərək nəticələrin ləğv olunmasını istəyib.

İstanbul bələdiyyə seçkiləri ilə bağlı sonuncu səssayma prosesi Maltəpədə keçirilib. Maltəpə rayonunda 1089 məntəqədə səsəlin yenidən sayılması prosesi aprelin 17-də 00:22 radələrində başa çatıb.

Daha sonra oxşar təklif AKP-nin müttəfiqi MHP-dən gəlib. Partiya seçkilərinin nəticələrinin ləğv olunmasını tələb edib.

Saat 16 radələrində isə bəyan edilib ki, yerli vaxtla saat 16-da Çağlayan Ədliyyə Məhkəməsinə Əkrəm İmamoğlunun İstanbul Böyük Şəhər Bələdiyyəsi sədri seçilməsini təsdiqləyən vəsiqə təqdim olunacaq. Bu barədə ilk olaraq CHP-nin İstanbul təşkilatının sədri Canan Kaftancı oğlu məlumat verib. Ardınca isə Əkrəm İmamoğluna Çağlayan gəlməsi ilə bağlı dəvət göndərildiyi bildirilib. Eyni zamanda İstanbul Seçki Qurumunun 31 mart seçkiləri ilə bağlı yekun protokolu açıqlanıb. Yekun protokolda Əkrəm İmamoğlunun 4 milyon 169 min 765 səs alaraq qalib gəldiyi qeyd olunur. Onun əsas rəqibi Binəli Yıldırımın isə 4 milyon 156 min 36 səs aldığı sənəddə əks olunub.

Bununla da İstanbul Seçki Qurumu rəsmən CHP namizədi Əkrəm İmamoğlunun İstanbul bələdiyyəsi sədri seçildiyini təsdiqləmiş olub. Bu həm də 17 gündür davam edən seçki çəkişmələrinin sona çatması deməkdir. Ötən gün bununla bağlı CHP və İy Partiyanın fealları Çağlayan Məhkəməsi qarşısına toplaşdı. Yerli vaxtla saat 18-də isə İstanbul Böyük Şəhər Bələdiyyəsində təhvil-təslim mərasimi təşkil olundu.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

İsrailin Suriyada davamlı olaraq vurduğu İran obyektlərinin sirri

Hamada istehsal olunan raketlər Tel-Əviv üçün potensial təhdidə çevrilib

İsrail ordusu növbəti dəfə Suriya ərazilərini bombalayıb. Aprelin 13-də həyata keçirilən hava zərbələri Suriyanın Hama şəhəri yaxınlığındakı hərbi sənaye müəssisəsinə endirilib. Hərbi müəssisələrin iranlılara məxsus olduğu və burada raket istehsal edildiği bildirilir.

Maraqlıdır ki, İsrail aviasiyasının bombaladığı hərbi müəssisəni ötən il Rusiyadan alınmış və bu ilin yazında istifadəyə verilmiş S-300 hava hücumundan müdafiə sistemləri qoruyub. Lakin İsrail ordusu səsədən iti ən yeni raket tətbiq edib.

Hamanın şimalında Masyaf rayonu yaxınlığında yerləşən obyekt "Rampage" raketləri tərtibindən vurulub. 4,7 metr uzunluğu və 570 kiloqram ağırlığı olan "Rampage" raketləri GPS sistemləri vasitəsilə istənilən hava şəraitində və günün bütün saatlarında hədəfi vurmaq qabiliyyətinə malikdir. "Rampage" raketləri 150 kilometr məsafəni vurmaq iqtidarındadır və 4-cü və 5-ci nəsil

F-15, F-16 qırıcılarında quraşdırıla bilər.

Suriya mediası İsrail raketlərinə qarşı hava hücumundan müdafiə sistemləri tərəfindən cavab atəşi açıldığını bildirib. Lakin nəticə haqda məlumat verməyib. O da bildirilir ki, İranın ballistik raket istehsalı həyata keçirdiyi ehtimal olunan Masyafdakı hərbi araşdırma və istehsal mərkəzi daha əvvəl 2017 və 2018-ci illərdə də İsrailin hücumlarına məruz qalıb. Bundan başqa, İsrail aviasiyasının Masyaf rayonunda Şeyx Qadban məntəqəsindəki İran ordusuna məxsus "Talai" bazasını vurub.

O da bildirilir ki, hava-yer tipli "Rampage" raketləri İsrailin

IMI şirkəti tərəfindən işlənib hazırlanan "EXTRA" yerüstü raket sisteminin modifikasiyasıdır. "Virtualaz.org" saytının məlumatına görə, bu raketlər İsrailə yanaşı 2013-cü ildən etibarən Azərbaycan və Vyetnam ordularının silahlanması yer alır.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin "EXTRA" raketləri dəfələrlə hərbi paraddlarda və təlimlərdə nümayiş olunub. Raketlər 150 kilometr mənzillidir və 120 kiloqram ağırlığında döyüş başlığı ilə təchiz olunub.

"EXTRA" raketləri IMI tərə-

findən işlənib hazırlanan "LYNX" buraxılış qurğusundan buraxıla bilər, lakin digər münasib buraxılış qurğularında da tətbiq edilməsi mümkündür.

IMI həmin raketlərin hava-yer versiyasını işləyib hazırlayıb və bu ildən etibarən seriya istehsalını həyata keçirir. "Rampage" raketləri "EXTRA" raketlərindən ancaq xarici dizaynında edilmiş cüzi dəyişikliklərlə fərqlənir. Bu raketlərin ilkin variantı "MARS" adlandırılmışdı, daha sonra şirkət raketə "Rampage" adı verib.

Artıq 3-cü ildir ki, Hamadakı İran bazası İsrail tərəfindən ardıcıl olaraq hədəfə alınır. Əlbəttə, Suriyanın digər nöqtələrində, o cümlədən cənubda, yeni İsrail sərhədləri yaxınlığında İran və Hizbullah məxsus hərbi obyektlər var. Lakin İsrailin məhz buranı hədəfə almasının xüsusi səbəbi var. Bu isə obyektin sirridir. Məsələ ondadır ki, Hamada İran ordusu texnikləri yeni ballistik raketlərin istehsalı üzərində çalışır. Yeni İran raketləri Suriyaya gətirməyəcək, bunların Suriyada istehsalını təşkil edəcək. Bu, daha əvvəl sınaqdan çıxmış və bir neçə ölkədə artıq tətbiq olunmuş metoddur. Yeni

Hamada ballistik raketlər istehsal olunduqdan sonra təkə Suriyaya deyil, eyni zamanda Hizbullah, Həmas, İslami-Cihad kimi qruplaşmalar da ballistik raketlərə sahib olacaq və İsrailə qarşı ciddi təhdid yaradacaqlar. Yeni Yaxın Şərqdəki silahlı qruplar istədikləri zaman İsrail ərazilərinə hədəfə ala biləcək. Bu isə İsrail üçün bütün digər silahlı qruplardan daha ciddi təhdiddir. Məsələ ondadır ki, Livan Hizbullahının hazırda 150 min (2006-cı ildə 33 min hesab olunurdu - K.R.) raketinin olduğu və raketlərin böyük qisminin İsrail ərazisini vurmağa qadir olduğu bildirilir. Bunların arasında 45 km məsafəyə ucan Fəcr-4, 75 km məsafəli Fəcr-5 və 200 km məsafəyə uça bilən "Zelzal-2" raketləri var. Bu raketlərin əksəriyyəti İran istehsalıdır.

Ancaq indi bu silahlar Suriya və Livan ərazisində istehsal olunur. Yeni ballistik raketlərin Suriya ərazisində istehsalı İsrail ərazisini açıq hədəfə gətirə bilər. Bu səbəbdən də İsrail aviasiyası bir qayda olaraq məhz Hama və ətrafına hücum edir. Hansı ki, İsrail üçün daha ciddi təhlükə mənbəyidir.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Bakı şəhəri 162 nömrəli tam orta məktəbin 8-ci sinif şagirdi Elina Hacıyevanın intihar etməsi faktı ilə bağlı həmin məktəbin direktoru işləmiş Sevin Abbasova barəsində Səbəyel Rayon Məhkəməsi ev dustaqlığı qətimkan tədbiri seçib.

Məşhur ev dustaqları...

Bəs nədir bu ev dustaqlığı? Şərtləri nədir, niyə seçilir? Bu həbsə məruz qalanların hərəkət məhdudiyyəti varmı? İndiyə qədər Azərbaycanda kimlər ev dustaqlığına məhkum edilib?

Bir neçə il bundan önce Naxçıvanın sabiq milli təhlükəsizlik naziri Vəli Əsgərovun barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilmişdi. Ev dustaqlığında olan sabiq nazir barədə qərarın dəyişməsinə isə onun öz statusuna uyğun olmayaraq davranması idi. Belə ki, V.Əsgərovun ev dustağı olduğu halda vəkil ilə skype-la danışması ev dustaqlığının şərtlərinin pozulması kimi qiymətləndirilib, məhkəmədə ev dustaqlığı haqda qərar dəyişdirilərək, həbs-qətimkan tədbiri ilə əvəz edildi.

Eks deputat Güler Əhmədova da barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilən siyasətçilərdən olub. Həbsinə bir ay qalmış, konkret 2013-cü ilin yanvarında barəsində ev dustaqlığı qərarı verilən G.Əhmədova həmin vaxt mediaya açıqlamasında "Mən hər gün Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşına, sahə müvəkkilinə evimdə olduğuma dair iltizam verirəm" demişdi. Amma bir ay sonra, 2013-cü ilin fevralında onu həbs etdilər.

Bundan başqa, ləğv edilən Milli Təhlükəsizlik Nazir-

Ev dustaqları və onların həyatı-nəyi edə bilər, nəyi yox...

Azərbaycanda hansı məşhurlar ev dustağı olub?

liyi (MTN) Əməliyyat-Texniki İdarəsinin sabiq rəisi, general-mayor Natəvan Mirvətova barəsində də ev dustaqlığı qərarı verilmişdi.

Bir neçə il önce Beynəlxalq Bankın İdarə Heyətinin həbsdə olan sabiq sədri Cahangir Hacıyevin barəsindəki həbs-qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsi ilə bağlı Nərimanov Rayon Məhkəməsinə müraciət olunmuşdu. Vəkil bildirmişdi ki, onun ev şəraitində müalicə olunmağa ehtiyacı var. Bu səbəbdən Cahangir Hacıyevin istintaq müddətində ev dustağı edilməsi və ev şəraitində müalicə olunması üçün Nərimanov Rayon Məhkəməsinə müraciət olunmuş, amma bu müraciət ləğv edilmişdi.

Zərdab Rayon Prokurorluğunun sabiq müstəntiqi, həbsdə olan Rüfət Səfərova bağlı illər önce ev dustaqlığı ilə bağlı vəsatət verilmişdi. Həmin vaxt məhkəmə onların vəsatətini təmin edərək R. Səfərov barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirini ev dustaqlığı ilə

əvəz etmiş və R. Səfərov məhkəmə zalından azadlığa buraxılmışdı.

Amma bu günə qədər həbsdə olan bir çox siyasi məhbus həbsinin ev dustaqlığı ilə əvəzlənməsi barədə məhkəməyə müraciət etsə də, onlara müsbət cavab verilməyib. Bu siyahıda əksər siyasi məhbusların adları yer alır.

Ev dustağı nəyi edə bilər, nəyi yox?

Bəs ev dustaqlığı özündə nəyi ehtiva edir? Həmin şəxslərin nəyə icazəsi var, nəyə yoxdur?

Cinayət Prosesual Məcəllənin 163-cü bəndində ev dustaqlığı barədə bildirilib ki, ev dustaqlığı qətimkan tədbiri qismində təqsirləndirilən şəxsi həbsdə saxlamadan və cəmiyyətdən tam təcrid etmədən, lakin məhkəmənin qərarı ilə müəyyən edilmiş azadlıq və digər bir sıra hüquqlara məhdudiyyətlər qoyulmasından ibarətdir. Bundan başqa, ev dustaqlığının qətimkan tədbiri qismində seçilməsi məsələsinə məhkəmə tərəfindən yalnız müdafiə tərəfinin vəsatəti əsasında həbs-qətimkan tədbirinin seçilməsi haqqında qəbul olunmuş qərarın əvəz edilməsi kimi baxıla bilər.

Məcəllənin 3-cü bəndində yer alıb ki, ev dustaqlığını ayrı-ayrılıqda tətbiq olunan və ya mümkün məcmusu qaydasında aşağıdakı tədbirlər müşayiət edə bilər:

163.3.1. yaşayış yerindən tamamilə və ya müəyyən vaxtlarda çıxmağa qadağan qoyulması;

163.3.2. telefon danışqlarına, poçt göndərişlərinə və digər rabitə vasitələrindən istifadəyə qadağan qoyulması;

163.3.3. müəyyən şəxslərlə ünsiyyətdə olmağa və evində hər hansı şəxsi qəbul etməyə qadağan qoyulması;

163.3.4. elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi, bu vasitələri gəzdirmək və onların işinə xidmət etmək vəzifəsinin qoyulması; 163.3.5. nəzarət telefon zənglərinə və ya digər nəzarət siqnallarına cavab vermək, təhqiqat orqanına və ya təqsirləndirilən şəxsin davranışına nəzarət edən digər orqana müəyyən edilmiş vaxtda zəng etmək, yaxud şəxsən gəlmək vəzifəsinin qoyulması;

163.3.6. təqsirləndirilən şəxsin və ya onun yaşayış yerinin müşahidə altına alınması, habelə evinin, mənzilinin və ya yaşayış üçün ona ayrılmış digər yerin polis tərəfindən mühafizə edilməsi;

163.3.7. təqsirləndirilən şəxsin lazımı davranışını və cəmiyyətdən natamam təcrid olunmasını təmin edən digər tədbirlər görülməsi.

163.4. Ev dustaqlığı, onun müddətinin müəyyən edilməsi və uzadılması, ev dustaqlığından azad etmə barədə qərarların qəbul edilməsi əsasları və qaydası bu Məcəllənin həbs qətimkan tədbirinə aid olan müddəaları ilə tənzimlənir.

163.5. Məhkəmə təqsirləndirilən şəxsin həbsdən azad edilməsi məsələsinə həll edərək ev dustaqlığının qətimkan tədbiri qismində seçilməsi və ya bundan imtina edilməsi barədə qərar qəbul edir.

Ev dustaqlığı qətimkan tədbirinin seçilməsi və ya bundan imtina edilməsi barədə məhkəmənin qərarından apelyasiya instansiyası məhkəməsinə şikayət və ya protest verilə bilər. İbtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokuror həmin qərarla razı olmadıqda:

163.5.1. ev dustaqlığı qətimkan tədbirinin seçilməsi barədə məhkəmənin qərarı yalnız apelyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən təsdiq olunduqdan sonra qanuni qüvvəyə minir;

163.5.2. bu qərarın qanuniliyi və əsaslılığı məsələsinə apelyasiya instansiyası məhkəməsinə baxılanaq birinci instansiya məhkəməsinin həbs qətimkan tədbiri kimi seçdiyi qərar ev dustaqlığı məsələsi həll edilənədək qüvvədə saxlanılır.

163.6. Ev dustaqlığı qətimkan tədbirinin tətbiqinə bu Məcəllənin 157.8-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda müstəntiqin və ya ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorun qərarına əsasən xitam verilə bilər.

Bu məsələ ilə bağlı detallarda isə qeyd olunub ki, ev dustağı olan şəxsin telefonla danışığı qadağan edilmiş müəyyən insanlarla danışmasına icazə verilmir. Ev və mobil telefonları daim nəzarətdə saxlanılır.

Ev dustaqlığına məhkum edilmiş şəxs evdən kənara çıxma bilməz. Həmin şəxs tam nəzarət altında olmalıdır.

Qanunvericiliyə əsasən, müəyyən şahidlər var ki, onlarla əlaqə saxlamağa icazə verilmir. Həmçinin poçt göndərişlərinə və digər rabitə vasitələrindən is-

tifadəyə qadağa qoyulur. Ev dustaqlığına məhkum edilmiş şəxs öz evində qonaq qəbul edə, xeyir və şər məclislərində iştirak edə bilməz. Bu insanların yaşayış yerləri daim polis tərəfindən mühafizə olunur.

□ Sevinc TELMANQIZI,
"Yeni Müsavat"

"Nar" 4G istifadəçilərinin sayı 1 il ərzində 2 dəfədən çox artıb

Ölkənin ən gənc mobil operatoru "Nar"ın 4G istifadəçilərinin sayı sürətlə artmaqdadır. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə "Nar" 4G internetdən istifadə edənlərin sayı 110% artaraq 600 mindən çox olub. Ümumilikdə, "Nar" abunəçilərinin 25%-i yüksək sürətli 4G internetinin istifadəçisidir. Mobil operatorun 4G istifadəçilərinin sayının artmasına ölkə ərazisində yeni baza stansiyalarının sürətlə quraşdırılması, eləcə də 4G smartfon penertasiyasının artımı təsir edib. Belə ki, son 1 ildə "Nar"ın smartfon istifadəçilərinin sayı 20% çoxalıb.

Qeyd edək ki, "Nar" 4G xidmətinə paytaxtla yanaşı, bölgələrdə, şəhər və rayon mərkəzlərində də təqdim etməkdədir. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bölgələrdə internet istifadəçilərinin sayı 75% artıb. "Nar" 4G istifadəçilərinin 71%-i paytaxt Bakının, 29%-i isə regionların payına düşür. Mobil operatorun 4G baza stansiyalarının sürətlə quraşdırılması, internet trafikinin həcmi son 1 ildə 70%-ə qədər yüksəlib.

4G keyfiyyəti ilə yanaşı, "Nar"ın təklif etdiyi sərfəli qiymətlər abunəçilərinin mobil internetdən daha çox istifadəsinə şərait yaradır. Limitsiz internet paketləri, müştərilərə həm internet, həm danışq dəqiqlərini paket şəklində bir arada almaq imkanı verən tariflər "Nar" 4G istifadəçilərinin sayının artmasına təsir edib.

Mobil operatorun şəbəkəsi haqqında ətraflı məlumatı nar.az saytıdan əldə edə bilərsiniz.

«Bakcell» yeni baş icraçı direktorun işə başlayacağını elan edir

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi «Bakcell» şirkətinin yeni baş icraçı direktoru vəzifəsinə cənab Rainer Rathgeber təyin ediləcək. O, şirkətdə fəaliyyətinə növbəti ay ərzində müvafiq prosedurlar bitdikdən sonra başlayacaq.

Telekommunikasiya sahəsində 20 illik iş təcrübəsinə malik olan cənab Rathgeber Avropa və Asiya ölkələrində bir sıra rəhbər vəzifələrdə çalışıb. Almaniyada "Deutsche Telekom AG" strukturlarında rəhbər vəzifələrində çalışan cənab Rathgeber "T-Mobile International AG"də vitse-prezident, "T-Mobile Croatia"da baş icraçı direktor, "Croatian Telekom"da mobil rabitə biznesi üzrə baş əməliyyat direktoru, "OTE Group Greece" və "Romtelecom Romania"da direktorlar şurasının üzvü olub. O həmçinin, Abu Dabidə "Etisalat Group"da baş kommersiya direktoru, Nigeriyanın "EMTS" şirkətinin və Pakistanın "PTCL" və "Ufone" şirkətlərinin direktorlar şurasının üzvü, Pakistanın "Ufone" şirkətində baş icraçı direktor, Pakistanın "Ubank" təşkilatında (PTCL qrupunun hissəsi) direktorlar şurasının sədri kimi vəzifələrdə çalışıb.

«Bakcell» Azərbaycanın telekommunikasiya sektorunda güclü mövqeyə malikdir və son illərdə xüsusilə böyük nailiyyətlər əldə edib. Bu sırada mən qlobal telekommunikasiya sektorunda böyük əhəmiyyət daşıyan "ən sürətli mobil şəbəkə" və "best in test" ("sınaq nəticələrinə görə ən yaxşı") mükafatlarını, sürətlə genişləndirilən 4G şəbəkəsini və müştəri xidmətləri sahəsində innovasiyaların tətbiqi kimi məqamları xüsusilə vurğulamaq istərdim. «Bakcell»in davamlı inkişafı üçün öz peşkar təcrübəmdən və bacarıqlarımdan tam olaraq istifadə edəcəyəm. İnanıram ki, şirkətin peşkar komandası ilə birlikdə «Bakcell»in bundan sonra da uğurlu inkişafını davam etdirəcəyik, deyə cənab Rathgeber bildirib.

2016-cı ilin may ayından 2019-cu ilin aprel ayınadək «Bakcell»in baş icraçı direktoru vəzifəsində çalışmış cənab Nikolai Beckers şirkətin uğurlu fəaliyyətinə töhfə verib. Bu illər ərzində «Bakcell» şirkətinin Azərbaycanın telekommunikasiya bazarındakı mövqeyi daha da güclənib.

«Bakcell» Azərbaycanda mobil rabitə xidməti göstərən ilk şirkətdir. Şirkətin 4G şəbəkəsi artıq bütün Bakı və Abşeron ərazisi daxil olmaqla ölkənin 40-dan çox rayon və şəhər mərkəzində mobil operatorun abunəçilərinə ən üstün müştəri təcrübəsi təqdim edir. 7000-dən artıq baza stansiyası vasitəsilə «Bakcell» şəbəkəsi əhalinin 99%-ni, ölkə ərazisinin isə 93%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir.

Kiçik və orta biznes (KOB) subyektlərinin maliyyə resurslarına çıxışlarının genişləndirilməsi, onların maliyyə savadlığının artırılması məqsədilə Azərbaycan Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA), Azərbaycan Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası (MBNP) və Azərbaycan Banklar Assosiasiyası (ABA) birgə əməkdaşlıq edəcək. Bu məqsədlə sözügedən qurumlar arasında əməkdaşlığa dair niyyət protokolu imzalanıb.

ONA xəbər verir ki, sənədə əsasən, MBNP, KOBİA və ABA KOB-ların maliyyələşdirilməsi üçün dövlət maliyyə dəstəyi və özəl maliyyə-kredit təşkilatlarında tətbiq edilən mövcud mexanizmlərin effektivliyinin müzakirə edilməsi üçün birgə konsultativ platforma yaradacaq, KOB-ların maliyyələşdirilməsində beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan innovativ və alternativ maliyyələşdirmə mexanizmlərinin tətbiqi imkanlarını araşdıracaq, KOB-ların qiymətli kağızlar bazarına çıxışının və müvafiq bazar alətlərindən istifadəsinin təşviqi istiqamətlərdə birgə əməkdaşlıq edəcəklər.

Tədbirdə çıxış edən KOBİA-nın İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov bildirib: "Kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətinin dəstəklənməsi, onların maliyyə resurslarına çıxışının genişləndirilməsi agentlik üçün prioritet məsələlərdəndir. Bu baxımdan Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası və Azərbaycan Banklar Assosiasiyası ilə

Kiçik və orta biznes subyektlərinin maliyyə resurslarına çıxış imkanları genişləndiriləcək

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası və Azərbaycan Banklar Assosiasiyası birgə layihələr həyata keçirəcək

birgə həyata keçiriləcək layihələr və tədbirlər KOB-ların maliyyə resurslarına çıxışının genişləndirilməsində, bu sahədə birgə müzakirələrin ap-

ılmasında və KOB-ların maliyyə savadlığının artırılmasında əhəmiyyətli olacaq".

Tədbirdə çıxışı zamanı MBNP-nin İdarə Heyətinin

sədri vəzifəsini icra edən İbrahim Alişov son dövrlərdə qeyri-neft sektorunun təşviqi edilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində öl-

kənin maliyyə bazarlarında nəzərə çarpan müsbət dəyişikliklər, "Azərbaycan Respublikasında maliyyə xidmətlərinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi" çərçivəsində KOB-ların maliyyə resurslarına və kreditlərə çıxışında səmərəliliyin artırılması istiqamətində atılmış addımlar və ölkənin müxtəlif regionları üzrə kreditləşmə səviyyəsi, həmçinin KOB-ların maliyyələşməsinin daha da stimullaşdırılması üzrə reallaşdırılan müxtəlif təşviqedicilik tədbirlər barədə məlumat verib. İ. Alişov bildirib ki, ölkə başçısı tərəfindən 28 fevral 2019-cu il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlə kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" fərman ucuz maliyyə vəsaitləri hesabına bankların likvidliyini təmin edəcəkdir ki, bu da öz növbəsində kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin ucuz maliyyə resurslarına çıxışını təmin etməklə iqtisadiyyatda yeni canlanmaya səbəb olacaq-

dır.

ABA-nın prezidenti Zakir Nuriyev Niyət Protokolunun əhəmiyyətini vurğulayaraq bildirib ki, "Kiçik və orta biznesin maliyyə əlçatanlığının inkişafı məsələlərinin müzakirə ediləcəyi yeni bir platforma formalaşdırılacaq ki, bu, həm dövlət, həm də kredit təşkilatları tərəfindən KOB-lara maliyyə dəstəyinin göstərilməsini təmin edən mövcud mexanizmlərin beynəlxalq təcrübəyə və sahibkarların ehtiyaclarına uyğun olaraq təkmilləşdirilməsinə imkan yaradacaq. Beləliklə, kiçik və orta biznes subyektlərinin maliyyə ehtiyaclarının öyrənilməsi, prioritet sahələrdə biznes fəaliyyətinin dəstəklənməsi və onların maarifləndirilməsi istiqamətində işlər daha da əlaqələndirilmiş formada həyata keçiriləcək".

Tərəflər həmçinin KOB-ların maliyyə savadlığının artırılması, ölkə regionlarında bu sahədə müxtəlif mövzularda birgə maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsi, KOB-ların inkişafına dair forum və dəyirmi masaların təşkilatı istiqamətində birgə tədbirlər reallaşdırılacaq.

Bakıda küçə ticarətinə icazə verilsinmi?

İqtisadçı: "Küçə ticarətinə qarşı mübarizə aparmaqdansa, bəlli qayda-qanunların hazırlanması yaxşı olar"

Bakıda son zamanlar küçə ticarətinə meyl edənlərin artması müşahidə olunur. Belə ki, şəhərin mərkəzdən kənar yerlərində, metro çıxışlarına yaxın ərazilərdə piştaxtalar qurulub, orxaqlar, telefon aksesuarları satılır. Şəhərin mərkəzi yerlərində də son zamanlar taxtadan xüsusi piştaxtalar hazırlanaraq, Azərbaycanın mədəniyyəti, tarixi haqqında suvenirlərin, şirniyyatların satışı həyata keçirilir.

Ekspertlər bildirirlər ki, hazırkı dövrdə küçə ticarətinin inkişaf etməsi müsbət haldır. Çünki bu üsulla ailəsinin dolandırmanın sayının artması, yoxsulluq səviyyəsinin də aşağı düşməsinə yardımçı olur. Bu cür praktika dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində var.

Əvvəlcə yada salmaq ki, 2017-ci ildə küçə ticarətinin ləğvi istiqamətində ciddi addımlar atılırdı. Belə ki, ölkədə qanun-

suz küçə ticarəti ilə məşğul olanlar məsuliyyətə cəlb olunurdular.

İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 453-cü maddəsinə əsasən, bununla bağlı cəzalar tətbiq edilirdi. 2017-ci ildə qəbul edilən "Qanunsuz küçə ticarəti" adlı maddəyə əsasən, qanunsuz küçə ticarəti, yeni müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən müəyyən edilmiş yerlərdə malların satılma-

sına və ya işlərin (xidmətlərin) görülməsinə görə 80 manat cərimə tətbiq olunacağı bildirilirdi.

Həmin ərafədə küçə ticarəti ilə məşğul olanların sayında

ciddi azalma müşahidə edildi. Hazırda isə yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, bu sahədə artım müşahidə edilir.

"Yeni Müsavat" a danışan iqtisadçı Natiq Cəfəri bildirib ki, inkişaf etmiş Avropa ölkələrində belə küçə ticarəti mövcuddur: "Türkiyədə isə bu, çox geniş yayılmış ticarət növüdür. Sadəcə olaraq, bunun qaydaları və öncədən hamı tərəfindən aydın şəkildə dərk edilmiş qanunları olur. Hər kəs də bu qanunlara uyğun olaraq işini görür. Burada icazə, lisenziya almaq və ya kiçik vergi ödəmək lazım gəlir. Təbii ki, burada gigiyenik qaydalara əməl olunması məsələsi də önə çəkilir və sağlamlığa zərər vurulmaması şərti ilə bu işlərin həyata keçirilməsinə önəm verilir. Azərbaycanda isə son zamanlar az da olsa küçə ticarətində artım var. Bu, mənim də nəzərimdən qaçmayıb. Lakin görünən budur ki, yəne də düzensizlik mövcuddur. Küçə ticarətinin inkişafına şəxsən mən etiraz etmirəm. Əksinə, kiçik sahibkarlığın fəaliyyət növü kimi bundan istifadə etmək olar. Ancaq bunu kiçik yerli məmurların əlavə "gəlir yerlərinə" çevirməkdənsə, ümumi qaydalar hazırlanmalı, dövlət büdcəsinə bəlli miqdarda vəsaitlərin ödənilməsi şəkildə küçə ticarətinin tənzimlənməsi mümkündür. Küçə ticarəti şəhərə əlavə bir rəng qatır. Həm insan-

ların alış-veriş etməsini asanlaşdırır, həm də əlavə bir iş yeri yaradır. Buna qarşı inzibati qaydada qadağalarla mübarizə aparmaqdansa, bəlli qayda-qanunların hazırlanması, açıq şəkildə elan edilməsi yaxşı olar".

Ekspert bildirib ki, dünyada bu məsələ ilə bələdiyyələr məşğul olur:

"Ancaq çox təəssüf ki, bizdə bələdiyyələr az qala ölü doğulmuş bir orqandır. Tənzimləmədə onların iştirakları sıfıra yaxındır. Bu ilin sonunda Azərbaycanda bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Əgər ölkədə dəyişikliklərin olmasını istəyiriksə və bu proses gedirsə, yeni bələdiyyə seçkiləri ilə paralel olaraq, ola bilsin ki, qanunvericilikdə dəyişiklik edilsin. Seçilmiş bələdiyyələrə küçə ticarətinin tənzimlənməsi funksiyası verilərək, nəzarət mexanizmləri də gücləndirilə bilər. Eyni zamanda müəyyən vergi növlərinin, lisenziyaların bələdiyyələrə ödənilməsi onların maliyyə dayanıqlığını da artırır. Azərbaycanda çox bərabər vəziyyət var. Bizim bütün bələdiyyələrimizin büdcəsi 25 milyon keçmir. Ancaq məsələni, İstanbul Böyük Şəhər Bələdiyyəsinin büdcəsi Azərbaycanın büdcəsindən iki dəfə çoxdur. İstanbul istənilən bir kiçik rayonunun büdcəsi Azərbaycanın bütün bələdiyyələrinin büdcəsindən bir neçə də çoxdur. Məsələn, Kadıköyün təxminən 500 milyona yaxın büdcəsi var. Belə bir sistemin formalaşması, küçə ticarətinin də bələdiyyələr vasitəsilə tənzimlənməsi üçün geniş proqramın hazırlanmasına ehtiyac yaranıb".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 82 (7252) 18 aprel 2019

Zibili boşaldırdı, milyoner oldu

İnsanın ürəyi dayananda beyni çalışmış

Son

vaxtlar elmi araşdırmalar

ürəyi dayanan bir insanın ilk 3 dəqiqədə şüurunun açıq olduğunu müəyyənləşdirib. Southampton Universiteti alimlərinin gəldiyi nəticəyə görə, bu, 2 mindən artıq insan üzərində aparılan araşdırmadan sonra təsdiqlənib.

Sözügədən araşdırmaya qədər alimlər bir insanın bütün beyin fəaliyyətinin ürək bədənə qan dövrənini kəsdikdən 30 saniyə sonra dayandığını düşünürmüş. Amma Southampton Universitetində aparılan araşdırma bu nəticəyə qarşı çıxır. Elm dünyasında yeni ciğir açan bu araşdırmanı həyata keçirən heyətə rəhbərlik edən doktor Sam Parnia yazıb ki, düşününlərin əksinə olaraq, ölüm belli bir anda meydana gəlməz. Ciddi bir xəstəlik, ya da qəza nəticəsində ürək, ciyərlər və beyin öz funksiyasını itirməyə başlayır. Tibbi müdaxilələr sayəsində bu sürət tərsinə çevrilir, ani bir şəkildə ürəyi dayanan insan xilas edilə bilər. Bu cəhdlər işə yaramadığı zaman isə ölüm meydana gəlir. Aralarında Avstraliya, ABŞ və İngiltərədən xəstələrin də olduğu, keçmişdə ürəyi dayanaraq həyatda qala bilmiş 2060 adamla aparılan söhbətlər nəticəsində məlum olub ki, xəstələrin 40 faizi ölü olduqları klinik olaraq açıqlandıqdan sonra beyin funksiyalarının davam etməsi ilə bağlı bezi şeylər xatırlayırlar.

Amerikanın Cənubi Karolina ştatının sakini uduşlu lotereya biletini külək havaya sovurmuş... Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verib. Feyetvill şəhər sakini Con Henbern lotereya bileti alıb və onu maşında, oturacağına cib yerinə qoyub. "Mən hər zaman aldığımda biletləri ora qoyuram. Mən oyunun nəticələrini bir neçə gün boyunca yoxlamıram. Bəzən maşın açırım və biletləri külək sovurur" - deyər Con bildirib.

Növbəti gün bu oyunların azarkeşi olan kişi maşının qapısını açan kimi oradan bir neçə bilet havaya sovurulub. "Həmin vaxt mən düşündüm ki, qalan biletləri yoxlamaq lazımdır. Bəlkə mən nəse udmuşam?" - Henbern bildirib. Yoxlama nəticəsində məlum olub ki, alınan Cash5 bileti kişiye 489.2 min dollar məbləğində uduş gətirib. Uğur qazanan amerikalı bu vəsaiti ipoteka kreditinin ödənməsinə və nəvələri üçün hədiyyələrə sərf edib.

Daha öncə Amerikanın Merilend ştat sakini maşın-da zibilləri təmizləyəndə oradan 250 min dollarlıq uduşu olan bilet tapıb.

Oğluna hədiyyə almaq üçün 170 min funt sterlinq oğurladı

Böyük Britaniyada polis oğluna hədiyyə almaq üçün külli miqdarda vəsait oğurlayan qadını saxlayıb. Bu barədə Metro nəşri xəbər verib. İngiltərənin Solford şəhər sakini 2017-ci ilin oktyabrından 2018-ci ilin aprelinə qədər son iş yerindən 47 min funt sterlinq oğurlayıb. Hazırda çalışdığı iş yerindən isə 122 min funt sterlinq oğurlayan 39 yaşlı qadının başı bəlaya girib.

Prokuror Nigel Butanın "Bu pulla o, oğlu ilə Roma, İrlandiya və İngiltərəyə səyahət etdi. O, həmçinin oğlunu daha çox vaxt keçirmək üçün etdiyini deyib. Qadın anlayırdı ki, onun maxinası tezliklə açılacaq və uşağı atasına verəcəklər: Məhkəmə Conston 150

saat icbari iş cəzası verib. Sözügədən işlə bağlı təkrar dinləmələr 26 apreldə keçiriləcək.

2018-ci ildə polis 72 yaşlı Paris sakini mağazadan oğurladığına görə həbs edib. Qadını o vaxt aşkarlayıblar ki, sonuncu oğuncuq satışı ilə bağlı internetdə elanlar verib. Qadının evindəki axtarış zamanı 40 min avro məbləğində nağd pul da tapılıb.

(18 aprel)

Sabuhi Rahimli

QOÇ - Heç nədən narahat olmayın. İradəniz hesabına özünüzdə daxilən rahatlayın. Ulduzlar nahardan sonra sevindirici xəbərlər, perspektivli təkliflər alacağınızı bildirir.

BUĞA - Yersiz lovgalıq, acıdıllıq etmək sizə yaraşmır. Hətta belə bir təqvimdə şit zarafatlara da yol verməməlisiniz. Hər bir məsələyə ciddi yanaşın. Sevdiniz adamları xoşhal edin.

ƏKİZLƏR - Yalnız öz mənafeələrinizə uyğun addım atın. Kənar məsləhətlərə və riskli işlərə ciddi yanaşmayın. İkitərəfli sövdələşmələrdə təşəbbüsü ələ alsanız, uğurlarınız da artacaq.

XƏRÇƏNG - Ulduzlara inansa, müəyyən gərginliklərlə üzlaşma ehtimalınız var. Odur ki, ağılınız kəsməyən işlərə girişməməlisiniz. Nahardan sonra şəxsi büdcənizdə artım gözlənilir.

ŞİR - Nahara qədər fəaliyyətlə bağlı bütün öhdəliklərinizi yerinə yetirməyə çalışın. Sonrakı müddətdə işə maraqlı görüşləriniz mümkündür. Bu gün büdcənizdə artım ola bilər.

QIZ - Ümumi halsızlığınızı nəzərə alıb ağır fiziki işlərə ara verin. Çünki səhhətinizdə baş qaldıran xoşagəlməzliklər buna imkan verməyəcək. Yeməyinizə və yuxunuza diqqət yetirin.

TƏRƏZİ - Aktiv gündür. Nə qədər çətin olsa da, ağıllı risk edib öz perspektivlərinizə yaxınlaşa bilərsiniz. İndiki məqamda sizə dəstək verənlər çox olmalıdır. Büdcənizdə artım da gözlənilir.

ƏQRƏB - Elə hey pulsuzluqdan şikayət edirsiniz. Müşahidələrə görə bu, heç kimə uğur gətirmir. Deməli, usanmamalı, yalnız əzmkarlığınızı artırmalısınız. Çünki indi sizin ən enerjili vaxtınızdır.

OXATAN - Neçə gündür ulduzlar əsəbi görkəm aldığınızı bəyan edir. Amma bu gün təxminən saat 12-dən sonra vəziyyət xeyrinizə dəyişəcək. Əsas diqqətinizi məhəbbət amilinə yönəldin.

OĞLAQ - Ciddi dönüş astanasındasınız. Hətta elə bir hadisə baş verə bilər ki, şəxsi təleyinizdə təkan olsun. Yaxşı olar ki, xırda məişət problemlərini kənara qoyub bəşəri ideyalar haqda düşünesiniz.

SUTÖKƏN - Kosmik ahəng gün ərzində varlanma ehtimalınızın yüksək olmasını göstərir. Odur ki, bütün gücünüzü bu istiqamətə yönəltməlisiniz. Nüfuzlu adamlarla görüşdən yayınmayın. Səhhətinizi qoruyun.

BALIQLAR - Qarşınızda olduqca uğurlu bir gün durub. Aktivliynizi artırmaqla nəzərdə tutduğunuz mühüm işləri reallaşdırma bilərsiniz. Səbəbsiz məsələlərə görə əsəblərinizi kormayın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Cib telefonu kökəldir

Aparılan bir araşdırmaya görə, cib telefonları beyindəki doyma hissini yox edərək şişmanlığa səbəb olur. Türkiyənin Qazi Universiteti Tibb Fakültəsi araşdırmaçıları müəyyənləşdiriblər ki, cib telefonlarındakı elektromagnit sahə beynin yemək yeyərkən doyma hissini verən MSH adlı hormonda azalmaya səbəb olur.

Buna görə də cib telefonunun yaydığı şüalara müəyyən müddət məruz qalanda, yemək yeyərkən "doyma" duyğusu normaldan daha gec inkişaf edir. Toxluq hissini gecikməsi sayəsində isə fasiləsiz yemək ehtiyacı şişmanlığa səbəb olur. Təcrübə öncə heyvanlar

üzərində aparılıb. Heyvanların acılıq-toxluq hormonlarından ortaya çıxan dəyişikliklər onların çəkisinə təsir edib. Təcrübə zamanı heyvanların bir qrupuna bir ay boyunca 1800 MHz, ikinci qrupa bir ay boyunca 2100 MHz, üçüncü qrupa isə iki ay ərzində 2100 MHz radiofrekans tətbiq edilib. Nəticədə daha çox şüaya məruz qalan heyvanlarda doyma hissi azaldı. Doyma hissi azaldığı üçün isə onlarda fasiləsiz yemək ehtiyacı özünü göstərib. İş nəticələri elm dünyasına ilk dəfə təqdim olunub və bu, beynəlxalq jurnallarda nəşr olunacaq.

Xəbərləri SELCƏN hazırladı

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri, R.Rüstəmov küçəsi

Redaktor: EİSAD MƏMMƏDLİ

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Lisensiya N: B 114
SAYI: 3.060